Kuurojen Lehti

Tidskrift för Döva

4
1964

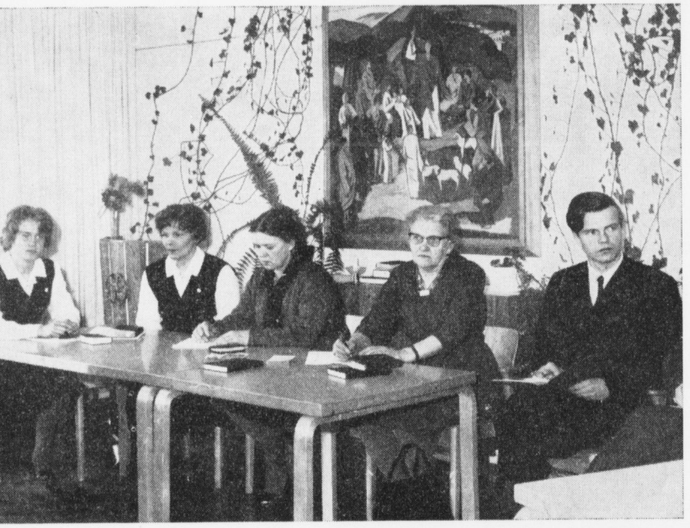

Kansikuva on viereinen kuva ovat Puurtilan neuvottelupäiviltä. Kansikuvassa vasemmalta: Annikki Paavilainen, Tampere; Aune Ihalainen, Jyväskylä; Helena Virtanen, Åvik; Annikki Väisänen, Hämeenlinna; Anna Meskanen, Varkaus; Mirjam Tiilikainen, Kuopio. — Viereisen kuvan henkilöt: sisaret Muurame ja Kotka, Kaarin Pöllänen, Lappeenranta; Julia Kiviniemi, Kokkola ja teol.ylioppilas Olavi Ikonen.

PUURTILAN NEUVOTTELUPÄIVÄT

Oletko ollut Puurtilassa, silloin kun puiden oksat notkuvat lumesta ja pakkanen narskuu anturoissa? Sellaista siellä oli, kun 18—20. helmikuuta kuurojen papit, diakonissat ja muut työntekijät kokoontuivat sinne neuvottelupäivilleen.

Ensimmäisen kurssipäivän aamuna oli aamukahville kertynyt 32 osaanottajaa. Aluksi muisteltiin miten hauskaa oli viime vuonna Ilonpisarassa ja edellisenä vuonna Reposaaressa. Toivottiin, että näistä Puurtilan neuvottelupäivistä tulisi yhtä mukavat. Kun alkukankeus oli hävinnyt, voitiinkin ryhtyä työskentelemään. Työmme noiden kolmen päivän aikana oli viittomakielen opiskelua ja kuurojen maailmassa esilletulevien ongelmien ratkomista.

Rovasti Paunu toi terveisiä kuurojen lähetystyöstä. Kaikki iloitsimme siitä, että Saksan kuurot tulevat mukaan auttamaan Etiopian kuuroja. Vaikka lähetystilanne nyt näyttääkin valoisalta, emme saa unohtaa rukousta. Neiti Roos aina kirjeissään kiittää esirukouksista — ja siten usein nolaa meidät. He siellä kentällä ymmärtävät, että heidän on mahdoton toimia ilman meidän esirukoustamme.

Opettaja Kauppinen oli laatinut mielenkiintoisen kuvanäyttelyn Etiopiasta. Näyttelyyn voi kukin tutustua myöhemmin, sillä se lähti pastori Savisaaren mukana kiertämään eri yhdistyksiin ja lienee käynyt jo monissa yhdistyksissä.

Pastori Savisaari kertoi lyhyen uutiskatsauksen puitteissa, mitä kaikkea kuurojen maailmassa on tapahtunut kuluvan vuoden aikana. Esitys alkoi televisiolähetyksistä ja päättyi sormiaakkosten yhtenäistämiseen. Siihen välille mahtui ammattikoulun piirustusten hyväksyminen, tietoja kuurojen lehdistä, Åvikin laajennuksesta, konsulenttiasiasta ym. Kuulimme siitäkin, että keskussairaaloitten henkilökunnalle on suunnitteilla kurssit. Pastori Väätäinen ehdotti, että työhönsijoittajillekin järjestettäisiin kurssit. Päätettiin pyytää Kuurojen Liittoa ottamaan yhteyttä työnvälityksen neuvontaosastoihin.

Eivät vain papit käyttäneet puheenvuoroja, vaan myös sisaret. Rouva Paunu alusti keskustelun aiheesta: Rukous kuuron ongelmana. Hän sanoi jo kauan kaivanneensa kuuroille omaa rukouskirjaa.

Sisar Alli Rönkkömäki puhui aiheesta: Kuuron vastuuntunnon ja täsmällisyyden kehittäminen. Siitä keskusteltiin vilkkaasti. Jotkut valittivat kuurojen myöhästyvän tai jäävän holtittomasti työstä pois. Parhaana parannuskeinona pidettiin sitä, että itse olisimme täsmällisiä. Tulevaa vuotta päätettiin viettää täsmällisyysvuotena. Kokoukset aloitetaan sillä kellon lyömällä, kun ne on ilmoitettu ja mukava ohjelma pannaan alkuun niin että myöhästyväisiä oikein harmittaa.

Päivien ainoa ulkopuolinen luennoitsija oli pastori K. Viika. Hän esitelmöi: Perhesuunnittelun kysymyksistä. Diakonissa Annikki Väisänen alusti aiheesta: Työntekijän asema kuurojen perhesuunnittelussa. Tämän alan kysymykset tuntuivat olevan yhtä polttavia kuurojen maailmassa kuin kuulevienkin. Diakonissa Väisästä ja pastori Savisaarta pyydettiin esittämään keskustelun yhteenveto aistivikaisten koulujen opettajille. Ehkäpä he voisivat parhaiten auttaa kuurojen koululasten neuvonnan tehostamisessa. Kirkkopäivien ohjelmaan voitaisiin myöskin liittää joku tai joitakin luentoja esim. lastenkasvatuksesta. Jyväskylässä kyseisiä luentoja on pidetty naistenpäivien yhteydessä. Kaikkein tehokkaimmin tulisi asia hoidettua, jos Kuurojen Liitto ottaisi ohjelmaansa kotikasvatuspäivät.

Välillä taas opiskeltiin innokkaasti viittomakieltä. Pastori Savisaari kertoi sanakirjakuulumisia. Kun jotkut valittivat, että sen valmistuminen kestää kovin kauan, lohdutti hän, ettei hätäillen hyvää tule. Hän kertoi, kuinka sanakirjakomitea toimii. Heillä on kuulemma sellainen "hauhomakone", jonne sanat pannaan hautumaan ja välillä aina tarkastetaan, joko ne olisivat "kuoriutuneet". Siellä koneessa oli useita sanoja ja taisi sinne näiden päivien aikana joutua joku uusikin sana.

Hauska oli tavata toisia työntekijöitä, jutella asiaa ja asian viertä, mutta parasta kai päivillä oli kun Varkauden kuurojen kanssa saimme käydä ehtoollispöytään ja Herra käänsi kasvonsa puoleemme. — Siksi kaikki toivoivat saavansa olla taas mukana, kun seuraavan kerran kokoonnutaan.

E-L. Viitasaari

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

69 vuosikerta 1964

N:o 4

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62, Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Fredriksgatan 39, Helsingfors
Tel. 56 419

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Emil Mattila ja Ragnar Östman.

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 8:—, ulkomaille 10:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 Helsinki. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Yli-ins. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja:
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 882 163.

ÅVIK

Åvikista on viime aikoina puhuttu aina silloin tällöin. Joidenkin mielestä ehkä liikaakin. Tuskinpa sentään. Kun lueskelee kuurojen lehden vanhoja vuosikertoja vuosisatamme alkuvuosikymmeniltä, toteaa, että Åvik on silloin ollut hyvinkin lähellä kuurojen sydäntä. Sadat kuurot ovat pienemmillä ja suuremmilla summilla avustaneet Åvikin ylläpitoa. Siten sen voidaan katsoa kuuluvan koko Suomen kuuroille.

Joku ehkä kysyy, pitääkö sentään näinkin pienestä asiasta pitää näin suurta kohua. Varmasti pitää. Vielä paljon suurempaakin. On vain hetkeksi pysähdyttävä miettimään esimerkiksi kuurosokean elämää ja verrattava siihen meidän omaamme. Me näkevät olemme heille velkaa.

Joku toinen kysyy, eikö tämä huoltosektori kuulu valtion hoidettavaksi. Olen kyllä samaa mieltä, mutta vankkumaton tosiasia on, että kaikki uusi ja parantaminen vaatii myös yksityisten ihmisten ja ihmisryhmien aloitetta ja tukea. Onhan valtio tullutkin mukaan aivan kiitettävässä määrin raha-automaattivaroilla.

Åvik ei vielä ole valmis. Ruotsissa on yhteensä viisi huolto- ja vanhainkotia, joissa yhteensä on 200 paikkaa. Norjassa ja Tanskassa on kummassakin vastaavasti toista sataa paikkaa. Meidän Åvikimme voi ottaa vastaan vain 35. Tällä hetkellä on jonotuslistalla 13 ja listan ulkopuolella suuri joukko sellaisia, joille Åvik olisi oikea paikka.

Kuurojen huoltokotisäätiö on laatinut suunnitelman seuraavaa rakennusvaihetta varten, joka sisältää 40 paikkaa ja 10 asuntoa henkilökuntaa varten. Kustannusarvio on 900.000 mk. Anomus rakennusvarojen saamiseksi on jätetty raha-automaattiyhdistykselle. Rahoitus on kuitenkin vielä kokonaan avoin. Voimmeko me tehdä jotakin asian hyväksi.

R. S.

Rovasti K. A. NYMAN

KUOLLUT

Viime helmikuun 28 päivänä kuoli Vaasassa entinen kuurojenpappi rovasti K. A. Nyman 84 vuoden ikäisenä. Rovasti Nyman oli syntynyt Hämeenlinnassa. Hänet vihittiin papiksi vuonna 1906. Hän joutui välittömästi kosketuksiin kuurojen kanssa ja toimi jonkin aikaa kuurojen opettajana Oulussa. Kun maahamme perustettiin ensimmäiset kuurojenpapin virat tuli silloisesta pastori Nymanista ensimmäinen läntisen piirin vakinainen kuurojenpappi. Tässä toimessaan hän sitten palvelikin kuuroja monella eri tavalla aina vuoteen 1925 asti, jolloin hän siirtyi Vaasan lääninvankilan pastoriksi, jota tehtävää hän suoritti eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Siihen aikaan, kun rovasti Nyman toimi kuurojen matkapappina, olivat olosuhteet aivan toisenlaiset kuin nykyisin. Toimialueena oli koko läntinen Suomi, joten matkat olivat pitkät. Matkustaminen oli yleensäkin vaivalloista ja aikaa viepää, mutta tehtävä ja pyrkimys olivat samat kuin nykyisinkin, käydä tapaamassa yksinäisiä ympäristöstään usein kokonaan eristettyjä kuuroja ja erikoisesti huolehtia heidän hengellisistä tarpeistaan. Tässä rovasti Nyman teki 18 vuoden ajan esimerkillistä työtä. Vanhemman polven kuurot muistavat kiitollisina sitä, mitä he omalta papiltaan saivat.

Rovasti Nyman osallistui myös liittomme toimintaan toimien lisätyn keskushallituksen jäsenenä vuosina 1911—1919. Hän avusti myös Kuurojen lehteä monilla kirjoituksillaan.

Vaasan seudun kuurojen elämään rovasti Nyman on erikoisesti vaikuttanut. Kun Vaasan Kuurojen Yhdistys vuonna 1909 virkosi uudestaan eloon, valittiin rovasti Nyman sen puheenjohtajaksi, missä luottamustoimessa hän oli vuosien ajan. Samoin rovasti Nyman toimi Vaasan Kuurojen Auttajayhdistyksessä.

Rovasti Nyman suoritti tehtävänsä tunnollisesti ja uskollisesti. Rauhallisen luonteensa ja rehdin olemuksensa vuoksi hän saavutti paljon ystäviä kuurojen keskuudessa.

Sain tavata rovasti Nymanin Kuurojen päivänä 1962. Iltahetki hänen kodissaan oli lämmittävä ja mieltä ylentävä. Harvoin tapaa niin pirteää ja elämänmyönteistä vanhusta, kuin hän oli. Kodissa vallitsi myönteinen kristillinen henki, luja luottamus Jumalaan ja lähimmäisen parasta toivova mieli.

Rovasti Nymanin hautajaiset pidettiin Vaasassa maaliskuun 7 päivänä. Liittoamme edusti hallituksen jäsen Erkki Tuliniemi jättäen liittomme suruadressin. *R. S.*

OTTEITA

Kuurojen- ja sokeainkoulujen johtajien ja asuntolan johtajien kokouksessa Helsingissä 27. 12—28. 12 1963 laaditusta pöytäkirjasta

Viime helmikuun numerossa oli muutamia otsikossa mainituilla neuvottelupäivillä pidettyjä alustuksia. Toistamatta näitä esitetään seuraavassa muutamia otteita kokouksessa käytetyistä puheenvuoroista ja siinä tehdyistä päätöksistä.

Aluksi todettakoon, että kokous oli ensimmäinen laatuaan, sillä siinä olivat mukana sekä kuurojen koulujen johtajat että asuntolan johtajat. Kokouksen puheenjohtajana toimi tarkastaja Veikko Lehvä ja sihteerinä Helsingin sokeainkoulun johtaja Hilkka Brusila.

Kouluhallituksen vt. pääjohtaja Alfred Salmela avasi kokouksen todeten mm. seuraavaa: Yhteiskunnan menestys edellyttää sitä, että vähäosaisista huolehditaan. Heidän koulujensa pitäisi olla muita parempia. Kuitenkin näiden koulurakennusten taso on heikko. Kouluhallitus tulee yrittämään parastaan uusien rakennusten aikaansaamiseksi. Koulujen johtajien tulisi saada apurahoja opintomatkoja varten. Ei myöskään saa unohtaa asuntolaa. Koulun tulisi olla lapsille iloinen talo. Opettaja tekee koulun. Suhde oppilaisiin ja työtovereihin on tärkeä. Hyvän opettajakunnan kasvattaminen on johtajien tehtävä. Toivottavasti yhteiskunta antaa varoja, jotta koulun uudistus saataisiin hyvään lopputulokseen.

Osastopäällikkö Urho Somerkivi esitti tervehdyksessään mm. seuraavaa: Näyttää siltä, että yhtenäisen koulujärjestelmän syntyminen on enää ajan kysymys. Sen yksityiskohtia suunniteltaessa tulee varmaan aistivialliskoulujenkin asema pohdittavaksi. On esimerkiksi huomattava, että näiden koulujen oppilaille on nykyään keskikoulusivistyksen ja pitemmälle ulottuvan opillisen sivistyksen hankkiminen vielä aivan kohtuuttomien vaikeuksien takana ja liian suuressa määrin riippuvainen siitä, sattuuko heillä olemaan avuliaita lähimmäisiä noita vaikeuksia tasoittamassa. Muutamat lahjakkaat ja tarmokkaat yksilöt ovat osoittaneet, ettei vaikeakaan aistivika estä menestymästä opintiellä, jos olosuhteet ovat suotuisat. Nykyisin hyväksytään yleinen periaate, että kaikilla lapsilla tulee olla samanlainen oikeus opin saantiin vanhempien varallisuussuhteista ja asuinpaikasta riippumatta. Luonnollisesti tätä oikeutta ei saa kaventaa myöskään sellainen seikka, että kuulo tai näkö on jostakin syystä viallinen, jos muut edellytykset opissa menestymiseen ovat olemassa. Viimeksi pidetty aistivialliskoulujen johtajien kokous teki esityksen, että näille kouluille pyrittäisiin aikaansaamaan uudet opetussuunnitelmat. Tällä välin onkin asetettu toimikunta niitä laatimaan. Sen työ on vielä kesken, tähän asti se on työskennellyt pääasiassa kuurojen koulun opetussuunnitelman parissa. Toimikunta on työssään omaksunut johtoajatuksen, joka on sopusoinnussa edellä esitetyn kanssa. Se on katsonut, että kuurojenkoulussa olisi saavutettava samat oppimäärät kuin tavallisessa kansakoulussakin. Tätä kyllä jo kuurojen- ja sokeainkouluista annetussa asetuksessakin edellytetään, mutta kuten hyvin tiedämme, ei käytännössä ole läheskään siihen päästy. Kuurojen koulussa oppilaan on muun ohella opittava kieli. Toimikunnan mielestä hänen on mahdollista selviytyä tavoitteisiinsa, kun kouluaika on nyt kahta vuotta pitempi, jos opetusta riittävästi yksilöllistetään. Erikoisesti toimikunta pyrkii tehostamaan kielen oppimista ala-asteilla, niin että ylemmillä on mahdollista entistä enemmän keskittyä muuhun opetusohjelmaan. Kouluissa saataneen ennen pitkää tutustua toimikunnan suunnitelmiin ja lausua niistä mielipiteitä.

Aihe: Lasten hoitajien tehtävien yhdenmukaistaminen ja yhdessä ryhmässä hoidettavien lasten määrän määritteleminen.

Tarkastaja Airila: Nuoren lapsen persoonallisuuden kehitys tarvitsisi yksilöllistä suhtautumista. Pienille tulisi olla oma hoitaja, joka ei vaihdu. Lapsen kielen kehitys riippuu siitä, kuinka hänen persoonallisuutensa kehitys tapahtuu. Lastenkodissa kielellinen kehitys taantuu. Lastenhoitajien koulutus on puutteellista. Lastenlinnan kurssin suorittanut ei omaa käsitystä ryhmän käsittelystä. Neuvostoliitossa on toisin.

Vt. pääjohtaja Salmela: Moskovan kouluissa on joka luokalla kaksi hoitajaa, luokalla on siis kolme opetushenkilöä. Hoitajat toimivat isän ja äidin korvikkeina sekä leikittäjinä. 15 oppilasta varten on yksi lastenhoitaja. Yleissiivous kuuluu hoitajille. Meillä asiaa ei tunneta tarpeeksi.

Päätös: Lastenhoitajien tehtävät tulisi määritellä. Tähän kuuluvan ja asetuksen edellyttämän johtosäännön mallin alustava laatiminen jätettiin Turun kuurojen koulun ja Kuopion sokeain koulun johtokunnan tehtäväksi. Henkilökuntaa tulisi saada lisää. Lapset olisi jaettava sokeain kouluissa seitsemän, kuurojen kouluissa kymmenen oppilaan kasvatus- ja hoitoryhmiin.

Asia: Leikkikalujen ja askartelumateriaalin sekä urheiluvälineiden hankinta asuntolan oppilaille.

Päätös: Kokous esitti mielipiteenään, että sekä vanhoissa että uusissa kuurojen kouluissa tarvitaan nykyistä riittävämmin askartelutilaa. Välineisiin on saatava tarpeeksi määrärahoja.

Asia: Asuntolan lastenhoitajien jatkokurssit.

Päätös: Kokous päätti esittää kouluhallitukselle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin lastenhoito- ja kasvatushenkilökunnan jatkokurssien järjestämiseksi. Tarkoitukseen olisi saatava varoja ensi menoarvion yhteydessä.

Asia: Korvalääkäri.

Johtaja Rasi: Kuurojen koulussa olisi lasten korvat saatava yhden lääkärin vastuulle. Oulussa on korvalääkäriin pääsyä jonotettava. Koulussa on oppilaita, joilla saattaisi olla mahdollisuuksia leikkauksen avulla saada kuulo.

Päätös: Kokous toivoo, että asetuksen 21 § muutettaisiin kuulumaan seuraavasti: Kuurojen- ja sokeainkouluissa on lääkärin ja sairaanhoitajan sivutoimet, sekä kuurojen kouluissa korva- ja sokeainkouluissa silmälääkärin sivutoimi.

Asia: Apuopettaja artikulaatioluokille.

Johtaja Rasi: Opettajat, jotka toimivat artikulaatioluokilla opettajina, valittavat jatkuvasti, että juuri, kun he parhaillaan ovat saamaisillaan yksilöopetusta antaessaan onnistumaan jonkun äänteen oppilaalle, tulee toinen oppilas kysymään jotain ja häiritsemään. Näin on taas alettava alusta ja hetken perästä on tilanne taas samanlainen. Kun luokassa on yksi opettaja, hänen on vaikea antaa yksilöopetusta. Tämän tähden olisi suotavaa, että artikulaatioluokkia varten olisi vaikkapa yhteinen lisäopettaja, joka vuorotellen hoitaisi luokissa kaikenlaisten tehtävien antamista oppilaille, kun toinen opettaja antaisi varsinaista puheharjoitusta. Esitän siis, että kaikkiin kouluihin perustettaisiin lisää yksi opettajan virka, jonka haltijalla ei olisi omaa luokkaa, vaan joka toimisi artikulaatioluokilla lisäopettajana.

Johtaja Brusila: Kouluissahan on esikoulun askartelun opettajia. Esikoulun opettajan opettaessa suurinta osaa luokasta artikulaation opettaja voi ottaa esimerkiksi kaksi lasta opetettavakseen noin 20 minuutin ajaksi.

Tarkastaja Airila: Tämän on oltava rinnakkain tapahtuvaa opetusta. Askartelun on oltava opettajajohtoista, sen on myös annettava kieltä. Kielen opetusryhmä voi käsittää kolme ja askarteluryhmä kuusi oppilasta.

Osastopäällikkö Somerkivi: Kuurojen koulujen esikouluun on uuden opetussuunnitelmaluonnoksen mukaan kahdella rinnakkaisella luokalla, joissa kummassakin on 8 oppilasta, ajateltu yhteensä 3 opettajaa samanaikaisesti. Heistä olisi 2 askarteluopettajaa ja yksi artikulaation opettaja. Muun opetuksen välillä olisi artikulaatiotuokioita. Tultaisiinko toimeen ilman erityistä artikulaatioopettajaa? Askartelun opettajan pitäisi silloin olla yhtä pätevä puheopettaja kuin kuurojen opettajankin.

Tarkastaja Airila: Artikuloitua kieltä varten lapsen on saavutettava kypsyys, jolloin hän pystyy ottamaan vastaan artikulaation opetusta. Esikoulussa ei tarvitse opettaa kirjoitusta eikä lukemista, jos lapsi ei ole siihen tässä vaiheessa kypsä. Puheen kehitys tapahtuu määrätyllä tavalla. Kielen kehityksen psykologinen pohja on unohdettu Suomessa.

Johtaja Rasi: Ulkomailla aletaan artikuloiminen jo kolmivuotiaana. Jos lapsi alkaa oppia kieltä jo tällöin, on tilanne aivan toinen. Sveitsissä kaikki opetus on yksilöllistä, luokat ovat osastoluokkia. Toinen opettaja antaa tehtäviä toisen opettaessa.

Asia: Askartelukursseja asuntolan lastenhoitohenkilökunnalle ja opettajille.

Päätös: Kokous esittää kouluhallitukselle, että koetettaisiin saada aikaan oppilaiden vapaa-ajan vieton ohjaamiseen opastava kurssi sekä lastenhoitohenkilökunnalle että opettajille. Opettajien olisi lisäksi otettava osaa kansakoulun opettajille tarkoitettuihin kursseihin.

Kokouksessa käsiteltiin yhteensä 12 asiaa, mukana olleet saivat uusia virikkeitä. On suuresti iloittava siitä, että kuurojen lasten opetuskysymyksiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Se avaa pienelle kuurolle lapselle paremmat mahdollisuudet valmistua itsenäisesti toimeentulevaksi yksilöksi yhteiskuntaan. Toivon mukaan näitä toisia neuvottelupäiviä pian seuraavat kolmannet.

R. S.

KIRKKOPÄIVÄT TURUSSA 6.–7. 5. 64

Päiväohjelma:

Keskiviikkona 6. 5. klo 19
NUORTEN TALOSSA Eerikinkatu 1, puhujina Göteborgin kuurojenpappi Per Olf Svenaeus, rovasti Jaakko Haavio, pastori Eino Savisaari ja omat puhujat. Filmiesitys.

Helatorstaina 7. 5. klo 10
TURUN LINNAN KIRKOSSA jumalanpalvelus ja ehtoollinen. Kirkkokahvit Linnassa.

TURUN KUUROJEN TALOSSA Henrikinkatu 4 b klo 15 alk. ryhmäkeskustelua, myyjäiset ja lähetysjuhla klo 17. Puhujina ylläimainitut ja rovasti Lauri Paunu, rva Katri Pitkänen, khra Juho Kiiski, hra Veikko Lakso ym.

... Wienissä, Hampurissa ja Amsterdamissa

"Tuli käytyä Budapestissä ..." matkakertomuksen jatko

Kirj. Leo Kaurela

Näkyi vielä nenäliinoja heiluttava tuttavaperhe, kunnes asema häipyi näköpiiristä ja vähitellen Budapest ja sen ylpeys Tonava katosivat yhteensulautuvaan pisteeseen ohikiitävien maisemien syliin. Sattumalta sain istumapaikan, kiitos unkarilaiselle kuuromiehelle, joka hänkin matkusti Wieniin. Tulimme hyvin toimeen viittomakielellä, niin vilkas ja puhelias hän oli. Hän sanoi olevansa lomamatkalla Wieniin ja Tyroliseudulle näyttäen takataskusta ottamansa paksun forintti-rahapinkan. Matkan alussa tuli kohtelias ja tahdikas passintarkastus asiaankuuluvine tehtävineen. Toisten matkustajien laukkuja tarkastettiin hienovaraisemmin. Puhdastukkaisen pojan laukussa ollutta pahvikäärön sisältöä tutkittiin, kunnes havaittiin sen olleen erään taidemaalauksen viaton kopio.

Wienin asemalla oli matkatoverini tuttavia vastassa. Hekin olivat mukavia ja vilkkaita: wieniläinen rouva ja 2 unkarilaista, toinen turisti ja toinen emigrantti (v. -56 epäonnistuneen vastavallankumouksen jaloista paennut). Matkatoveri, esitettyään minut heille, halusi minut mukaansa. Niin mentiin viittoilevana joukkona asema-baariin, jossa juotiin olutta. Sitten maanalaisella junalla sinne, minkä läheisyydessä asuu rouva. Sitten katseltiin kadun elämää, suloista, iloista ja huoletonta. Mikä vastakohta olikaan Budapestin ja Wienin välillä? Mutta ajattelin vain Budapestin "harmaata" maailmaa ja viivyin sen jättämissä muistoissa kauan, jopa Suomeen asti. Enkä halunnut mennä unkarilaisten seurassa elokuviin, vaan liikuskelin lähiympäristöllä nauttien kauniista lauantai-iltapäivästä. Sitten syötyämme siistissä olutbaarissa mentiin kuurojenyhdistykselle. Se sijaitsi upeassa kaupungin antamassa talossa. Eräässä yhd:n salissa oli komea baari, jonka takana olevalla hyllyllä oli muutamia viinipulloja. Vilkkaita kuuroja tuli lisää saliin. Ollessani unkarilaisten seurassa minua luultiin unkarilaiseksi. Eräs pappi (roomalaisk.) oli kait yhdistyksen puheenjohtaja, tilasi minulle hospitsista (Ymca=NMKY) huoneen. Pöytätennisseuran puheenjohtaja (selväpiirteinen niin puheessa kuin viittomassa) otti minut saksalaistuttavansa autoon ja mentiin asemalle hakemaan matkalaukkujani.

Kauniina pyhä-aamuna oppaani Hans Domes, pöytätennispelaaja ja sihteeri, johon olin tutustunut yhd:llä tutustutti minut Wienin kaupunkiin. Maria Teresian puistossa oli toinen yhtä suuri marmorinen palatsi: Taidehistoriallinen museo (Kunsthistorisches Museum). Viivyimme siellä pari tuntia eikä se riittänyt elämysten kokoamiseen. Wienin e.m. museo ja Lontoon Tate Gallery kilpailevat suurenmoisuudestaan. Hans oli ilokseni ainakin hyvä taiteentuntijaksi. Nähtiin, ihailtiin ja ihmeteltiin ikivanhaa egyptiläistä taidetta, korkeatasoista antiikkia (kreikkalaista ja roomalaista), monta arvokasta taidemaalarien taulukokoelmaa, kuten italialaisten, flaamilaisten, espanjalaisten ym. ja myöhempää ranskalaisten ja englantilaisten taidetta. Kävimme myös toisessa, se oli moderni taidehalli. Kahdessa roomalaiskatolisessa kirkossa käynti riitti, muuten Hans sanoi käyvänsä joka pyhä. Oletin, että kaupunki olisi vahvasti roomalaiskatolinen, niin paljon vanhoja kirkkoja näin ohimennessämme. Pyhä-Stefanin Tuomiokirkko ja toinenkin, jonka rakennustyyli oli goottilainen olivat uskomattoman mahtavia. Satuimme näkemään polvistuvan morsiusparin alttarilla. Eilenhän näin morsiusparin ja omaistensa olleen hevosajelulla: neljä jalorotuista parihevosta. No, syötyämme maukkaan päivällisen katuterassilla menimme vaunulla Donaukanaalin yli lukuisten puistojen läpi ja Donaun siltaa pitkin. Donau eli Tonava ei ole mielestäni niin mahtava kuin Budapestin. Oltiin sitten kansallispuistossa Tonavan sivujoen (järven) rannalla. Hansin isä kalasteli kauempana, joten emme saaneet soutaa yli katsomaan yhdistyksen kesäkotia. Kävimme uimassa Tonavan vedessä. Siellä wieniläiset rentoutuivat purjehtimalla, uimalla, kalastamalla. Paikka oli ihanteellinen. Kylläpä löytyi siellä paljon idyllisiä paikkoja. Täytyi todeta, että wieniläiset olivat onnellisempia kuin budapestiläiset. Yksilöllisyys on vapauden sisar. Jäi kyllä paljon näkemättä muunmuassa säveltäjänero L. van Beethovenin museo (hän kuuroutui vanhuutensa päivinä). Seuraavana helteisenä päivänä kulutin aikani kuuluisan Schönbrunner-puiston uimalassa. Kuin suuret viuhkat oli uimalan ympärillä vehmaat suurilehtiset puut.

Illalla lähti "International Express", jossa matkustin Hampuriin. Matkalla oli taas hauskaa. Unkarilainen pulska mummo, jonka miesvainaa oli ollut kuuro, osasi hyvin viittomakielen. Hänen seurassaan oli sisarensa, hänkin pulska mummo ja tämän poika. Sirosti viittovan mummon seuranpito kanssamme oli varsin leppoisaa. Juteltiin paljon ja neurettiin kovasti, varsinkin silloin, kun hän kysyi; oletteko roomalaiskatolinen, vastasin: En, vaan luterilainen, "Martin Luther". Mummo käsitti sen niin että viittasi "paholainen"-merkillä hupaisalla tavallaan. Rehevä hänen naurunsa tarttui meihin. Sitten siirryimme takaisin omaan kupeeosastoon. Reipas itävaltalainen ylioppilas jutteli kanssani englanninkielellä, kunnes lähti pois kotikaupunkinsa Linzin asemalle. Aamulla tultiin Hampuriin. Vastapäätä istuneen vanhan rouvan käsilaukku jäi hänen istumapaikalleen, mutta huomasin sen viimetingassa. Enkä saanut juoma (löytöp) rahaa, vaan "danke schön". Wienin hospitsissa sain juomarahan eräältä rouvalta, jonka matkalaukkuja riensin kantamaan. Jahka luuli hän minua "piccoloksi" hellepaitani ansiosta.

Hampuri oli mielestäni liian realistinen satamakaupunki, mutta yhden päivän oleskelu ei riittänyt sen katselemiseen. En saanut tavata Ilseä ja Hansia, jotka olivat sillä kertaa Jugoslaviassa lomamatkoilla, mutta Hansin vanhemmat pakottivat minut luokseen. Lähellä heidän asuntoansa oli vanha kuurojenkoulu, jossa kävin. Hansin isä lahjoitti vanhan taiteen kirjan. Seuraavana aamuna päätin lähteä Amsterdamiin, joka on maailmankuulu taidemuseoistaan. Aamupäivällä lähti ainoa pikajuna, jossa oli vain ensimmäisen luokan vaunuja. Sen saapumisaika oli sopiva, 17:n aikaan, joten menin kupeeseen. Hollannin maa oli naapurimaata erilaisempi. Maisemat kaipasivat sopuisaa väriä. Lyhyesti sanoen Tanska on paljon viehättävämpi kuin Julianan maa. No, Amsterdamiin saavuttua olin joutua ahtaaseen ihmismereen ja ajoin tiheään pysähtyvässä vaunussa lukuisten kanaalisiltojen yli. Ihmiset olivat liian erilaisia, niin tyypiltään kuin näöltään. Kuin muurahaispesä niin ahdas ja muuten idyllisen nätti kaupunki. Kävimme kuuluisassa Anne Frank:n "piilo"-talossa. Lukekaa hänen "Päiväkirja" nimisen kirjan, joka kasvattaa ihmisiä inhimillisiksi. Olin muuten 7 vuotta sitten maalannut "hengessä" Anne Frankin kuvan mukaan kookkaan muotokuvan. Kävimme taidemuseossa (Rijksmuseum) lukuisine taidekokoelmineen. Rembrandtin tauluja paloin halusta nähdä. Hämmästyin niitten salaperäistä valoa ja suurta kokoa. Olin nähnyt Rembrandtia muuallakin Oslossa, Tukholmassa, Wienissä ja Lontoossa. Hänen "Munkki"-taulu on Ateneumin museossa. Hänen kotinsa museona oli kiinnostava. Ennenkuin joutui hän kurjuuteen oli hän nähnyt parempia päiviä. Muita mestarien tauluja, ennestään tuttuja, sain ihailla paikan päällä.

Herbert esitti erään kuuron timanttikaivertajan, joka työskenteli ankarasti vartioidussa timanttitalossa. Emme päässeet sisälle katsomaan miten Frans Leuun kaiverteli. Kolmantena aamuna palasin Hampuriin ja sitten Köbenhavnin ja Stockholmin kautta Seutulaan. Mieleni olisi ollut jäädä tapaamaan Anderssoneja, Broströmiä, mutta olin pakahtumaisillani matkaelämyksistä, joten lensin pois. Sain tuskin hengähtää, kun oltiin jo perillä. Hirmunopea Jet-kone ei puhaltanut päästäni Budapestin muistoja.

Budapestiläiset kuurot kysyivät: Miksi matkustivat suomalaiset, kuurotkin muualle? ja ovatko suomalaiset unohtaneet heimoveljesmaan? Kuurojen seuramatka Unkariin olisi hyvä ajatus.

HKY:n syysjuhlassa olen pitänyt esitelmän Unkarinmatkasta. Olisin muuten halukas muuallekin.

Nuorten palsta

MIKSI

entinen opettajani kohtelee minua kuin pikkuista ensiluokkalaista, vaikka olen jo muutaman vuoden ollut täysi-ikäinen ihminen, kysyi ystäväni Maija harmistuneen näköisenä.

— Pidän opettajastani ja kunnioitan häntä paljon, jatkoi Maija. — Olen iloinen, että sain olla juuri hänen oppilaansa, sillä hän on taitava kuurojenopettaja. Silloin kouluaikoina en sitä ymmärtänyt. Pidin koulua välttämättömänä pahana kuten muutkin oppilaat. Kuuloni menetin jo aivan pienenä ja olin eläväni alkuvuodet mykkä. Opettajani ansiosta minun on nyt helppo tulla toimeen työpaikalla, kaupoissa ja virastoissa, sillä osaan ääntää selvästi.

— Mutta siitä on jo kauan kun kävin koulua. Jokin aika sitten pistäydyin koulukaupungissani ja menin tervehtimään myös opettajaani. Olisin mielelläni keskustellut hänen kanssaan kuten aikuiset keskenään, miellyttävästi ja mukavasti. Opettaja ei sitä ymmärtänyt, vaan teki epämiellyttäviä kysymyksiä elämästäni, palkastani, pukeutumisestani, aivan kuten kouluaikoinani. Silloin oli hänen velvollisuutensa pitää huolta oppilaansa asioista, mutta nyt oli toisin. Enhän minä voi koko elämääni pysyä palmikkopäisenä, pitkähameisena tyttönä, jollaisia koulutytöt olivat opettajan nuoruudessa. Täytyyhän aikaansa seurata ja olen mielestäni aivan normaali nuori nainen enkä mikään muotinukke. Ja olen jo oppinut ajattelemaan omilla aivoillani.

— Viittomakieltä opettajani ei hyväksy. Olin monta vuotta samaa mieltä hänen kanssaan, kunnes kokemus opetti toisenlaisen ajatustavan. Tunnustan, etten koulussa esim. aamuhartaudessa joutuessani katsomaan kaukaa, ymmärtänyt mitä opettaja puhui. Sama tilanne oli toverikunnan illanvietoissa toisten oppilaiden esittäessä puheita, kertomuksia, runoja. — Kuurojen tilaisuuksissa asiat esitetään viittomalla. Enää minun ei tarvitse tuijottaa kattoon tai teeskennellä ymmärtäväni.

Muut lehdet

Varkauden lehti 16. 1. 1964

HILPEÄÄ HYÖRINÄÄ VARKAUDEN KUUROJEN KOTITALOUSKURSSILLA

— Tänä iltana valmistamme n.s. kanttileipää. Joka perheessä jää kuivia leivänkannikoita. Ne liotetaan, lisätään jauhoja, suolaa, hiivaa ja siirappia. Jos kannikan pohjassa on mustaa palanutta kuorta, raaputetaan se pois, muutoin leivästä tulee kitkerää.

Kitkerä? Mitä se on? Valkoisiin päähineisiin ja esiliinaan sonnustautuneet kurssilaiset kirjoittivat innolla vihkoihinsa kanttileivän valmistusohjeet, jota opettaja huolellisin suunja paljonpuhuvin kädenliikkein selostaa. Kitkerä sana tekee koko oppilasjoukon kysymysmerkiksi. Aivan uusi sana. Opettaja katsahtaa aina avuliaaseen tulkkiin, joka selvittää tilanteen nytkin. Yhdellä sanalla, se ei käy, vaan siihen tarvittiin monta lausetta.

Pian ollaan selvillä vesillä ja yksimielisiä kitkerä sanan merkityksestä. Onkin jouduttava käsiksi kanttileivän valmistukseen, sillä sitä on tarkoitus vielä maistaa illan kuluessa.

Tällaista on kuurojen kotitalouskurssilla Varkauden Työväenopistolla. Ahkerina ja innokkaina hyörivät oppilaat opettajansa, rva Hanna Kujalan opastuksella. Tulkkina toimii tällä kertaa seurakuntasisar Meskanen. Luokassa on valoisa ja hilpeä tunnelma, sillä oppilaat ovat aina iloista väkeä. Kuurous ei paina heitä, niinkuin luulisi.

Varkauden kuurot ovat kovasti yrittäneet saada pystyyn kotitalouskurssia, koska Kuurojen Liitto on sitä erikoisesti suositellut. Mahdollisuuksia tiedusteltiin mm. Työväenopistolta. Opiston johtokunta ja johtaja ovat olleet suosiollisia tätä kurssia kohtaan ja kun opettajakin saatiin, voitiin kurssi aloittaa. Kiitollisempia kurssilaisia tuskin löytyy, sanoo rva Kujala. Kurssi on tärkeä — paitsi yksinomaan hyötynäkökohdasta — myöskin eräänä yhteyttä antavana ja näköaloja avartavana tekijänä.

Oppilaat ymmärtävät opetajtan huolellista ja eloisaa puheta. Mutta jos oppilas tiedustelee jotakin opettajalta, silloin tarvitaan tulkki. Tulkkeina ovat vuorotellen ystävällisesti

toimineet seurak.sisaret Anna Meskanen ja Siiri Virnes sekä kotisisar nti Sirkka Hämäläinen.

Kuurojen kotitalouskurssi alkoi syyspuolella ja kokoontuu koko kevätlukukauden joka maanantai klo 18—21. Teorialle uhrataan puolituntinen alkuillasta, jolloin tehdään muistiinpanoja ja opettaja selittää erilaiset työvaiheet mahdollisimman tarkasti.

Varsinaisen työskentelyn ajaksi jaetaan oppilaat neljään ryhmään: emännät, tarjoilijat, järjestäjät ja leipojat. Tarjoilijat ja järjestäjät seuraavat silmä kovana emäntävuorolaisten ja leipojien työtä. Halutaan tallettaa kaikki opittu mahdollisimman tarkasti.

Mitä oppilaat valmistavat? Rva Kujala selostaa viime maanantain ruokaohjelmaa, johon kuului pakastekalasta valmistettu Homburgin hauki, punajuurisalaatti sekä jälkiruuaksi riisivanukas (kumottu) ja mehukastike. Kuulostaa hyvältä! Lisäksi saatiin maistaa alussa selostettua kanttileipää.

Valmistettu ruoka syödään yhteisvoimin — ei kuitenkaan aivan kaikkea, sillä kurssilaiset haluavat viedä maistiaisia kotiin. Jokainen ymmärtää sen, että lapset ja isä laskevat äidin paljon mieluummin tällaiselle kurssille, jos kotiväellekin herahtaa makupala silloin tällöin.

Rva Kujala ostaa ruoka-aineet etukäteen. Kustannukset jaetaan sitten kaikkien kurssilaisten kesken ja on se tehnyt keskim. n. 2:— iltaa kohti.

Kurssilaisten joukossa on eräs talouskoulun käynyt. Kun häneltä kysytään, onko täällä enää mitään oppimista hänelle, selostaa hän toimeliaasti: — Kyllä, täällä oppii monenlaisia niksejä, joita ei ennen tuntenut.

Vaasa 25. 2. 1964

KUUROJEN KIRKKOPÄIVÄT VAASASSA

Kuurojen kirkkopäivät pidettiin Vaasassa viime viikonvaihteessa. Päiville oli saapunut runsaasti kuuroja ja kuulevia.

Päivien avauksen suoritti kuurojen talossa Palosaarella Vaasan Kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja Erkki T u l i n i e m i. Hän mainitsi mm. että tällaisia kuurojen kirkkopäiviä on nyt pidetty vuosittain 30 vuoden aikana. Algot S t r ö m s h o l m, joka alusta lähtien on toiminut näiden kirkkopäivien järjestäjänä, sai vastaanottaa yhdistyksen muistolahjana kirjan.

Kirkkoherra Timo R u s a m a puhui aiheesta: Usko valoon, ja teol.tri Nils N ä s m a n kertoi kuurojen oloista 100 vuotta sitten. Hän totesi mm. miten kuurojen asema on nyt aivan toinen kuin silloin. Edelleen puhui rovasti H. Hyvärinen Oulusta, past. Eino Savisaari sekä Grew ja Algot Strömsholm. Lähetystyöntekijä Anita Smeds näytti kauniita kuvia lähetystyömaalta Afrikassa.

Kun päivät lauantaina iltapäivällä jatkuivat, puhuivat pastorit Levi Österman, A. Kuusiniemi, Eino Savisaari ym. Illaksi oli järjestetty lähetysjuhla. Siinä puhuivat rovasti Yrjö Soini, past. Eino Savisaari ja rovasti H. H y v ä r i n e n, joka ilmoitti että maamme kuurot ovat yhdessä kuulevien kanssa keränneet yli 2 milj. vmk. Parhaimman tuloksen saavutti Turku, seuraavina Helsinki, Tampere ja Vaasa, jonka osuus oli yli 60.000 vmk. Diakonissa Anja Poikonen oli harjoittanut laulun, jonka eräät nuoret kuurot viittomalla esittivät. Vielä oli ohjelmassa pakanuuden pimeyttä esittävä kuvaelma.

Svea Östman Koivulahdessa oli kerännyt joukon lahjoja Kuurojen Afrikassa suorittamaa lähetystyötä varten ja myös eräät muut ystävät olivat antaneet lahjoja, jotka nyt myytiin. Myös kirkossa koottu uhrilahja tuotti kauniin tuloksen, mistä sokeat ovat kiitollisia.

Sunnuntaina kuurot kokoontuivat jumalanpalvelukseen ja ehtoollisella käyntiin kaupungin kirkossa. Jumalanpalveluksessa saarnasi rovasti L. Paunu, liturgeina olivat kirkkoherra Timo Rusama ja past. Eino Savisaari. Diakonissa Anja Poikonen tulkitsi virret kuuroille.

Iltapäivällä kokoonnuttiin jälleen Palosaarella. Puheita pitivät rovastit L. Paunu ja H. Hyvärinen, past. Eino Savisaari, diakonissat Anja Poikonen ja Asta Telisuo sekä Reino Grew, T. Taimisto, Erkki Tuliniemi, Elsa Ahlskog, Ester Koskinen, Anna Lähteenmäki ym. Tilaisuuden päätyttyä kuurot hajaantuivat jälleen koteihinsa kiitollisina siitä, että myös heille julistetaan Jumalan sanaa lohdutukseksi ja avuksi elämän moninaisissa vaiheissa.

OPETUSTA JA INFORMAATIOITA

Perjantaina kuluneen helmikuun 28 päivänä pidettiin Helsingin Kuurojen Yhdistyksen huoneistossa kokous kuurojen työn eri sektoreilla toimivien eri yhdistysten ja elinten edustajien kesken. Mukana olivat tarkastaja Lehvä, rehtori ja rouva Mylläri Turusta, opettaja Kuokkanen Mikkelistä, kuurojenpapit Paunu ja Savisaari, herra Lauhia kuurojen lasten vanhempien edustajana, tarkastaja Räsänen Kuurojen Huoltosäätiön edustajana sekä Kuurojen liiton puolesta puheenjohtaja Savisaari, varapuheenjohtaja Mattila ja toiminnanjohtaja Väisälä. Kokouksessa käsiteltiin mm. kuurojen lasten koulutusta, informaatiota, Kuurojen Päivän viettoa sekä näihin liittyviä kysymyksiä. Puheenjohtajana tilaisuudessa toimi yli-insinööri R. Savisaari.

Rehtori H. Mylläri selosti aluksi tilannetta ammattikoulun osalta. Arkkitehti ei ole vielä edes onnistunut saamaan piirustuksia valmiiksi. Johtokunta on yrittänyt kaikkia mahdollisia keinoja saadakseen liikettä aikaan, mutta kuten sanottu, tuloksia ei tahdo syntyä. Rahaa on tiettävästi 40 miljoonaa vanhaa markkaa ja valtiovallan taholta on annettu ymmärtää, että tarvittavat lisäpääomat saadaan ensi vuoden budjettiin. Tämän mukaan koulu valmistuisi kahden vuoden kuluessa. Tuskinpa edes lupauksen antajat itse uskovat sitä. Yli-insinööri Savisaaren tiedusteluun olisiko Suomen Kuurojen Liiton yritettävä asiassa jotain, suhtautui rehtori Mylläri empien. Syksyllä, hän katsoi, on ehkä koetettava sitäkin.

Koulutuskysymykseen liittyi myös tarkastaja V. Lehvän selostus Nikkarilasta ja Jyväskylästä. Nikkarilassa on nykyisin paikkoja 25 tytölle. Pyrkijöitä on enemmän, joten tilanpuute haittaa. Tarkoituksena on rakentaa asuntola, jolloin nykyinen asuntola vapautuu opetustiloiksi. Nikkarilaa ylläpitävällä säätiöllä ei tarkastaja Lehvän sanojen mukaan ole mitään varsinaista pääomanpuu-

Jatk. siv. 12.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

Nr 4 1964

ÅVIK

Mycket har skrivits om Åvik de senaste tiderna. Kanske för mycket i några tycke. Eller kanske inte ändå. När man bläddrar i gamla årgångar av de dövas tidskrifter, kan man konstatera att Åvik legat de döva mycket nära. Hundratals döva har med mindre och större summor bidragit till Åviks underhåll. Åvik är alltså alla dövas egendom i Finland.

Någon kanske frågar sig, måste man tala vitt och brett om en så liten sak. Ja, det måste man. Ännu mera måste vi tala om den. Om man blott ett ögonblick stannar och begrundar — tänker på den dövblindas liv och jämför det med sitt eget, så finner vi att vi står i skuld till dem.

Någon annan frågar, hör inte denna vårdsektor till statens åligganden. Det anser jag också, men det är ett orubbligt faktum att allt nytt och allt det som bör förbättras behöver privata människors initiativ och stöd. Staten har ju trätt till i hög grad med penningautomatmedlen, vilket vi är tacksamma för.

Åvik är inte färdigt. I Sverige finns sammanlagt fem vård- och ålderdomshem, som erbjuder 200 platser. I Norge och Danmark finns nästan lika många platser vardera. Vårt Åvik kan ta emot 35 personer. På väntelista står 13 namn och utanför denna lista finns en stor skara sådana vars plats är på Åvik.

De dövas vårdhemsstiftelse har gjort upp en plan för det följande byggnadsskedet. Den inrymmer 40 platser och 10 bostäder för personalen. Kostnadsförslaget är 900.000 mk. Anhållan om byggnadsmedel har inlämnats till penningautomatföreningen. Finansieringen står ändå öppen tills vidare. Kan vi göra något för den saken?

R. S.

Fyra unga döva på Mont Blanc, Europas högsta berg

Vi gjorde noggranna förberedelser för bergsbestigningen. För att kunna utföra gletschervandringar och klättringar i de branta bergen måste vi träna kroppens prestationsförmåga och möjlighet att uthärda strapatser.

Vi, d.v.s. Josef Lindermeier, Gerd Harster, Rupert Kluge och jag, Eckart Hansmann, skulle göra denna svåra bestigning. Den yngste av oss var 18 år. Josef Lindermeier, som var erfaren alpklättrare sedan flere år, hade gjort förslaget att vi skulle bestiga Europas högsta berg, Mont Blanc.

Den 3 augusti kom vi till Chamonix, som skulle bli utgångspunkten för vårt uppstigande. Vi hade tungt packade ryggsäckar och var försedda med rep, hackor, klackjärn, krokar, kläder och proviant. Efter någon natt startade vi. Länge hade vi haft en molnfri himmel, men nu var den en aning molnbetäckt. Snart nådde vi Mont-Blanctunneln, som byggdes som bäst. Bland tunnelbyggets stenhögar förlorade vi plötsligt vägen och irrade omkring. En tunnelarbetare visade oss då vägen till Mulet-hyddan.

Lämnade åt oss själva började en ansträngande vandring, ty stigningen vidtog redan här. Vägen gick brant uppför. Efter en rast på en timme fortsatte vi längs en bättre stig tills vi nådde Bosos-gletschern. Här började en sträcka av rämnor och sprickor, så vi behövde våra rep, järn och hackor för att kunna komma över. Var klyftorna för breda, kunde vi inte med våra tunga ränslar hoppa över dem. Oavbrutet måste vi kringgå dem. Det var nästan skrämmande skönt att se isen, som skimrade blågrön i djupet.

Förrän vi nådde Mulet-hyddan, 3050 m, slog vädret hastigt om. Det började snöa och vi sveptes in i dimma. Vi var glada när vi nådde Mulet-hyddan. Ingen bodde där, utan vi kokade åt oss hett te och lade oss sedan för att sova.

Tidigt den 6 augusti väckte den långa hyddvakten oss redan klockan 2 på natten. Vädret hade blivit bra och vi skulle skynda med uppklättringen. Vi såg genom fönstret. Det snöade och senare kom dimman igen. De hörande bergsklättrarna vågade sig ut för att börja bestigningen. Men de återvände alla.

Först följande morgon var vädret vackert igen. Vi gick över den breda gletschern och kom till Vallot-hyddan som ligger 4362 m. högt. Vid middagstiden kom åter en ovädersskur med storm och snö. Välbehållna nådde vi skyddet i aluminiumhyddan. 33 järnhackor stod nedstuckna i snön och inne i stugan låg lika många bergsbestigare hopkrupna.

Vi frös duktigt, ty här fanns ingen ugn, och dåligt med sömn blev det på de obekväma madrasserna. Stormen piskade hela natten och snön föll oupphörligt.

Maten minskade mer och mer och Josef beslöt att den 8 augusti gå till den bebodda hyddan de Gonter, 3813 m. Stormen hade minskat. Vi klev nedåt och passerade topparna Dome du Gonter, 4309 m, och Aiguille du Gonter, 3843 m. Vi arbetade oss genom djup snö och kom trötta till Gonter-hyddan. Den var underbart väl utrustad. Vi åt så mycket att ingenting mera fick plats i oss. Och sedan sov vi underbart.

Rhenlandet och Kereni

De dövas mission har i sin krets känt ett behov sedan länge att få kontakt med döva och dövpräster i Tyskland, som över ett år har understött dövskolan i Kereni med pengar. Därför reste prosten Paunu och pastor Savisaari i januari till Rehnlandet för att diskutera ett samarbete. I konferensen deltog också svensken pastor Åberg samt döva, dövlärare och dövpräster från olika församlingar i Rehnlandet. Samlingsplatsen var Wuppertal. Man beslöt bilda de dövas missionskommitte i Rehnlandet. Till den valdes fyra döva, en dövlärare (kassör) och en dövpräst. Denna kommitte svarar för att missionsintresset inte skall tyna utan fortsättningsvis växa.

En missionsfest anordnades i samma stad för döva. Cirka 130 personer var närvarande. Med hjälp av teckenspråket kunde de döva förstå också finländarna. Missionssaken var ny för de flesta. Därför följde de med mycket intresse redogörelsen över verksamheten i Kereni.

Följande dag besöktes dövskolan, där diabilder från Kereni visades för eleverna. Dövlärarna var intresserade av förhållandena bland Etiopiens döva och det förefaller troligt att de tillsammans med de döva kommer att samarbeta med Sveriges och våra döva för dövskolan i Kereni. *E. S.*

Den 9 augusti på förmiddagen förbättrades vädret plötsligt. I den nyfallna snön spurtade vi upp till knäna i snö. Det var mycket mödosamt. Jag turade om med Josef att gå först. Vi besteg åter topparna Aiguille och Dome du Gonter. Himlen var molnfri. Snön glänste med tusen kristaller. Utsikten mot Mont-Blanc var klar och mäktig.

Vi var i en utmärkt kondition och kunde öka tempot. Benen fungerade lätt på de branta sluttningarna. Sedan gick det rakt uppför längs en bergskam. Glädjen växte ju högre upp vi kom. Äntligen nådde vi Europas högsta punkt, toppen av Mont-Blanc, 4810 m. Vi tryckte varandras händer.

19 timmar hade vi varit på väg. Vi tog fotografier. Utsikten var drömlikt skön. I fjärran kunde man se alptopparna Matterhorn och Monte Rosa. Två år tidigare hade Josef och Rupert bestigit dessa toppar. Framför oss låg härliga berg såsom Grand Jorasses, Dauphine m.fl. Nedanför oss på 3000 m. höjd låg ett vackert molnhav. Denna halvtimme uppe på Mont-Blanc glömmer vi aldrig. Med en djup lyckokänsla steg vi åter ner till Mulet-hyddan.

Eckart Hansmann

Deutsche Gehörlosen Zeitung

Prosten K. A. NYMAN död

Den 28 februari detta år dog förra dövprästen prosten K. A. Nyman i Vasa, 84 år gammal. Han föddes i Tavastehus och vigdes till präst år 1906. Han fick genast kontakt med döva och blev dövlärare i Uleåborg en tid. När de första dövprästtjänsterna inrättades i vårt land blev den dåvarande pastor Nyman den första ordinarie dövprästen i västra distriktet. Han tjänade de döva på den platsen ända till år 1925, därefter blev han fängelsepräst i Vasa länsfängelse ända till pensionsåldern.

Den tid prosten Nyman var dövpräst var förhållandena helt olika mot nu. Västra Finland utgjorde ett stort distrikt och resorna var långa. Det var besvärligt att resa, men uppgiften bestod i att besöka ensamma och isolerade döva och hjälpa dem med den andliga vården. Prosten Nyman utförde detta värv under aderton år och den äldre stammen bland de döva minns med tacksamhet den tiden.

Prosten Nyman deltog även i vårt förbunds verksamhet såsom medlem i den förstärkta centralstyrelsen åren 1911—1919. Han var också medarbetare i Tidskrift för döva.

Döva i Vasa och trakten där omkring fick isynnerhet motta hans hjälp. Då Vasa Dövförening återuppväcktes till liv år 1909 blev prosten Nyman ordförande och skötte den posten många år. Han var också medlem i Föreningen till förmån för döva i Vasa.

Prosten Nyman utförde sitt värv samvetsgrannt och troget. Genom sitt lugna och rättframma väsen vann han många vänner bland de döva.

Jag fick träffa prosten Nyman under de dövas dagar 1962. Kvällsstunden i hans hem lämnade ett varmt och upplyftande minne. Sällan råkar man en så pigg och livsbejakande åldring som han var.

I hans hem rådde en kristlig anda, fast förtröstan på Gud och ett sinne för nästan och hans väl.

Prosten Nyman vigdes till gravens ro i Vasa den 7 mars. Vårt förbund representerades av styrelsemedlemmen Erkki Tuliniemi, som talade till den avlidnes minne och framlämnade vår sorgadress. *R. S.*

UTDRAG

ur protokoll fört vid mötet i Helsingfors 27. 12—28. 12. 1963 för döv- och blindskole- samt elevhemsföreståndarna.

Detta möte var det första i sitt slag, ty här deltog föreståndarna både för dövskolorna och elevhemmen. Som ordförande fungerade inspektor Veikko Lehvä och som sekreterare Hilkka Brusila, föreståndare för Helsingfors blindskola.

Skolstyrelsens ställföreträdande generaldirektör Alfred Salmela öppnade mötet med bl.a. följande ord: Ett utvecklingsdugligt samhälle fordrar att de vanlottade måste tas om hand. Deras skolor måste vara bättre än de övrigas. Och ändå är skolbygnadernas standard låg. Skolstyrelsen vill göra sitt bästa för att få nya byggnader uppförda. Skolornas föreståndare borde få stipendier för sina studieresor. Och elevhemmen bör inte heller glömmas. Skolan skall vara för barnet ett hus som är glatt. Det är läraren som ger prägeln åt skolan. Förhållandet till elever och arbetskamrater är mycket viktigt. Det är föreståndarens uppgift att uppfostra en god lärarkår. Det är att hoppas att samhället ger medel, så att förbättringen av skolorna kan genomföras.

Avdelningschef Urho Somerkivi framförde sin hälsning bl.a. sålunda: Det förefaller att vara en tidsfråga då en samordnad skolordning blir förverkligad. När detaljerna granskas, skall säkert också de handikapades skolor diskuteras. Här bör påpekas att dessa skolelever möts av oöverstigliga hinder för att kunna genomföra mellanskolan och en längre kommen skolbildning. De är allt för mycket beroende av närstående personers hjälp. Några begåvade och energiska individer har bevisat att inte ens det svåraste handikap kan hindra dem om omständigheterna är gynnsamma. Numera är den allmänna principen den, att alla barn bör ha samma möjligheter att få undervisning oberoende av föräldrarnas förmögenhetsvillkor och vilken trakt de är bosatta i. Det senaste mötet för de sinnesskadades skolföreståndare gjorde ett förslag, att dessa skolor skulle få en ny läroplan.

En kommitte har tillsatts, men arbetet är halvfärdigt. Man anser att samma läromängd skall ges här som i folkskolorna. I princip är detta fastslaget, men vi vet att vi inte kunnat följa planen i praktiken. Den döva måste också lära sig tala. När skoltiden nu är två år längre, borde den döva hinna med den fastställda planen, om han får tillräcklig individuell hjälp. Kommitten vill koncentrera talundervisningen på det lägre stadiet för att eleverna skall mera ägna sig åt läroämnena i de högre klasserna.

Ämne: Åliggandena för barnens vårdare samt antalet barn som vårdas i grupper.

Inspektor Airila: Ett barns personlighet utvecklas bäst om det behandlas individuellt. Den lilla borde ha en egen och samma vårdare hela tiden. Barnets talförmåga utvecklas beroende på hur dess personlighet utvecklas. Men i barnhem hämmas språkuttrycken. Vårdarnas utbildning är bristfällig. De som genomgått kursen på Barnets Borg har ej begrepp om hur grupper behandlas. I Sovjetunionen är situationen en annan.

Tf. generaldirektör Salmela: I skolorna i Moskva finns två vårdare för varje klass, alltså tre lärare. Vårdarna fungerar som ersättare för far och mor. Och leker med barnen. Där finns en barnvårdare på femton elever. De sköter också om städningen. Hos oss är inte denna sak organiserad.

Beslut: Barnavårdares åligganden skall preciseras. Styrelserna för Åbo dövskola och Kuopio blindskola fick i uppdrag att utarbeta ett förberedande förslag till instruktion och förordning.

Personalen måste ökas. Barnen borde uppdelas i grupper, 7 barn i blindskolor, 10 barn i dövskolor, som på det sättet bildar enskilda uppfostringsteam.

Ämne: Leksaker, hobbymaterial och sportartiklar bör anskaffas till elevhemmen.

Beslut: Mötet framförde sin åsikt att gamla och nya dövskolor behöver mera plats för hobbyverksamhet. Anslaget till material bör vara tillräckligt stort.

Ämne: Fortsättningskurser för barnavårdarna i elevhemmen.

Beslut: Mötet beslöt framlägga ett förslag till skolstyrelsen, att man skulle ordna fortsättningskurser för barnavårds- och uppfostrarpersonalen. Avsikten är att få medel redan vid nästa budget.

Ämne: Öronläkare.

Föreståndare Rasi: I dövskolorna borde en enda läkare ha ansvar för elevernas öronvård. I Uleåborg måste barnen köa för att få tid hos öronläkaren. Det finns elever som genom operation har möjlighet att få hörseln igen.

Beslut: Mötet önskar att förordningen § 22 skulle ändras och lyda sålunda: Döv- och blindskolorna utgör läkares och sjuksköterskas bisyssla, samt dövskolorna öronläkares och blindskolorna ögonläkares bisyssla.

Ämne: Hjälplärare till artikuleringsklasserna.

Föreståndare Rasi: Lärarna på artikuleringsklasserna beklagar det faktum att de ibland blir avbrutna av andra elever i det ögonblick de fått en elev att lyckas med ett ljud. Läraren måste ta det hela från början, och när eleven nått en viktig punkt, blir de avbrutna igen. En enda lärare för en klass gör det svårt att ge individuell undervisning. Därför skulle det vara önskvärt att en gemensam extra lärare funnes som skulle sköta om barnens uppgifter, medan läraren skulle få ägna sig åt de egentliga talövningarna. Jag föreslår alltså att i alla skolor skulle inrättas en extra tjänst, en lärare som ej skulle ha en egen klass, utan fungera som extra lärare på artikuleringsklasserna.

Föreståndaren Brusila: I skolorna finns ju sysselsättningslärare i förskolan. Medan dessa undervisar klassen kunde artikuleringsläraren under tiden undervisa t.ex. två elever under tjugo minuter.

Inspektor Airila: Under sysselsättningsstunderna skall också talet övas. Talgruppen kan bestå av tre elever och sysselsättningsgruppen av sex elever.

Avdelningschef Somerkivi: Dövskolornas förskola arbetar, enligt utkastet till den nya läroplanen, med två parallellklasser, åtta elever i vardera, och tre lärare samtidigt. Två skulle vara sysselsättningslärare och en artikuleringslärare. Mellan undervisningen skulle inrymmas stunder för artikulering. Kan man arbeta utan en egentlig artikuleringslärare? Sysselsättningsläraren borde då vara lika kompetent tallärare som dövläraren.

Inspektor Airila: Ett barn måste mogna för att kunna tillegna sig det artikulerade talet. I förskolan behöver barnet inte lära sig skriva och läsa om det inte är moget i detta skede. Talet utvecklas enligt ett bestämt mönster. Den psykologiska grunden till detta förhållande har man glömt i Finland.

Föreståndare Rasi: I utlandet lär man sig artikulera redan vid tre års åldern, och då blir förhållandet ett annat. I Schweiz är undervisningen individuell, klasserna är gruppklasser. Den ena läraren ger uppgifter, medan den andra undervisar.

Ämne: Sysselsättningskurser för elevhemmens vårdpersonal och lärare.

Beslut: Mötet beslöt att för skolstyrelsen föreslå att kurser ordnas för barnavårdarna och lärarna i syfte att lära dem handleda eleverna under fritid. Lärarna skulle dessutom ta del i kurser avsedda för folkskollärare.

På mötet behandlades tolv frågor och de som var med fick nya impulser. Det är mycket glädjande att man fäster så stor vikt vid de döva barnens undervisningsproblem. För det lilla döva barnet öppnas större möjligheter för dess utveckling till en självständig individ i samhället. Vi skall hoppas att nya rådplägningsdagar snart skall följa de två som varit.

R. S.

Schack

Vi uppmanar alla intresserade att delta i våra nationella schacktävlingar i M- & I- & II klasserna, som ordnas i Helsingfors Dövförenings lokal, Elisabetsgatan 27 A 8. Tävlingarna börjar lördagen den 1 maj kl 15 och pågår till 3 maj 1964.

Goda pris utdelas efter tävlingarna. Deltagaravgifterna är för M-klasser 15,—, I-klassen 10,—, och II-klassen 7,50. Deltagaranmälningarna bör sändas in senast den 18 april under adress: Ordförande Aleks Savolainen, Vichtisvägen 9 A 14, Södra Haga. För försenade anmälningar debiteras dubbel anmälningsavgift.

Logi fås denna tid på hotell och resandehem utan svårigheter.

Klubbens samkväm försiggår lördagen den 2 maj kl 19 i Helsingfors Dövförenings lokal.

Med önskan om ett talrik deltagande tecknar med schackhälsning

Aleks Savolainen — Ordförande
Väinö Tolsa — Sekreterare

Möten

JAKOBSTADS DÖVAS FÖRENING omvalde Anton Hellöre.

Den 2 februari samlades dövföreningen till möte i Jakobstads församlingshem. Andaktsstund hölls. Ordförande Anton Hellöre hälsade de närvarande, ca trettio, välkomna. Alf Bjong valdes att leda förhandlingarna.

Årsberättelsen och kassaredovisningen uppläste och godkändes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Till ordförande återvaldes Anton Hellöre och styrelsen består i övrigt av viceordförande Alf Bjong, sekreterare Aili Lindberg, kassör Paul Lindberg och ledamot Per Björkvik. Fru Astrid Bjong blev ny värdinna i föreningen. Revisorer är Astrid Bjong och Ole Sandström samt uppbördsman Ole Sandström. Festkommitten består av Ros-Malena Lindberg, Ulla Hellöre, Ole Sandström och Per Björkvik.

Till föreningens representant vid förbundsårsmötet i Vasa den 22 mars utsågs Per Björkvik.

Föreningen håller varannan söndag möte under höst, vinter och vår och under sommarsäsongen idkas friluftsliv alla söndagar i föreningens sportstuga "Hällebo" på Hällan, ungefär 4 km från staden.

Sekreteraren.

Jakobstads dövas kvinnoförening har hållit årsmöte hos ordföranden, fru Aili Lindberg, den 26 januari 1964. Närvarande var tretton medlemmar varav 4 nya.

Vid årsmötets öppnande fungerade fru Astrid Bjong som ordförande och fröken Ros-Malena Lindberg som sekreterare. Fru Arla Hellöre uppläste årsberättelsen för 1963.

Till ordförande för år 1964 återvaldes Aili Lindberg, till viceordförande Astrid Bjong, sekreterare Arla Hellöre, kassör fru Tyyne Fagerlund och ledamot Ros-Malena Lindberg (ny) med fröken Ulla Hellöre som suppleant. Revisorer är fruar Hildur Björn och Aina Hellöre med diakonissan Asta Telisuo som ersättare.

Kvinnoföreningen lovar att också år 1964 bekosta resa till halva priset för de medlemmar som önskar besöka kyrkodagarna i Wasa eller Gamlakarleby, en gång i året.

Ett litet och angenämt sommarsamkväm med semesterutdelning åt två medlemmar hade kvinnoföreningen ordnat i de dövas sportstuga i Hällebo senaste sommar. Åtta möten har vi hållit hemma hos varandra, bl.a. hos fru Taimi Gripström i Gamlakarleby, där vi mottogs trevligt och gästfritt.

En av medlemmarna, fröken Agnes Lindberg, gick bort i mars i fjol. Frid över hennes minne.

Sekreteraren

Ungdomsklubben i Helsingfors Dövförening höll sitt årsmöte den 26 januari 1964. Styrelsen valdes sålunda: Ordförande Antti Ikola, viceordförande Elisabeth Katainen, sekreterare Aira Kilpeläinen, kassör Veikko Lakso samt skattmästare Risto Tamminen.

Kyrkodagarna i Helsingfors hålles dagarna 25—26/4 -64 kl 19 i lokalen på Elisabetsgatan 27. Flere döva och hörande talare uppträder.

Helsingfors Dövförening ordnar ett samkväm med "läggspelsprogram" (palapeli) till förmån för sommarhemmet den 18. 4. 64 kl 19,30 i föreningens lokal, Elisabetsgatan 27 A 8.

Landsortsbor! Slå två flugor i en smäll och kom till samkvämet samt till den stora utställningen i Mässhallen kallad Arbetseffektivitet den 17—26/4 -64.

50 % rabatt på tågbiljett erhålles.

Finlands Dövförbund ordnar sitt rekreationsläger för döva mödrar nästa sommar vid månadsskiftet juni—juli i Björneborgs församlings sommarhem, beläget i Reposaari, Junnila. Närmare meddelanden i majnumret i tidskriften.

Kommitten.

Ota sinäkin liikenneturvallisuus tavaksi.
TALJA

OPETUSTA . . . *Jatk. siv. 8.*

tetta, mutta rakennustöihin ryhdytään vasta kun on saatu korvaukset eräistä pakkolunastetuista alueista.

Jyväskylän koulun osalta ovat asiat taas epämääräisemmin. Kaksi vuotta sitten lähetettiin huonetilaohjelma opetusministeriöön. Sen jälkeen ovat paperit kiertäneet eri virastoissa. Minkälainen tulee lopullinen ratkaisu olemaan, on tällä hetkellä epäselvää. Alunperin oli kuurojenkoulu suunniteltu 100 oppilasta varten, samoin huonokuuloisten koulu. Koska alalla tapahtunut teknillinen kehitys vaatii lisätiloja, on kouluhallituksen tarkoituksena lähettää joku kuurojen opetukseen perehtynyt henkilö ulkomaille tutustumaan tähän kehitykseen ja sen asettamiin vaatimuksiin.

Opetuksen yleisestä puolesta tarkastaja Lehvä mainitsi, että ns. opetussuunnitelmatoimikunta laatii suunnitelmaa. Kouluajaksi tulee 10 vuotta. Lahjakkaimpien oppilaiden koulutus vastaa kansa- ja kansalaiskoulua. Peruskoulu edellyttää jatkokseen ammattikoulua. Alle kouluikäisten lasten asiat ovat hoitamatta. Oppikoulun käymiseen ei kuuroilla lapsilla, tarkastaja Lehvän käsityksen mukaan, juuri ole edellytyksiä. Kurssista selviäminen vaatisi poikkeuksellista lahjakkuutta. Tässä yhteydessä voidaan mainita, että Yhdysvalloissa on kuuroille tarkoitettu korkeakoulu, johon oppilaita tulee koko maailmasta. Koulussa tapahtuu opetus simultaanimenetelmää käyttäen.

Informaatiosta alusta pastori E. Savisaari jakaen kysymyksen kolmeen osaan. Ensiksi miksi? Tietoja kuuroista tarvitaan. On pyrittävä kuntouttamaan kuuroja, mutta olisi myös saatava kuulevia lähestymään. Toiseksi, missä? Yleisiä informaatiovälineitä kuten lehdistöä, radiota, televisiota ja filmejä olisi pyrittävä käyttämään kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa. Tietoutta kuuroista olisi levitettävä mahdollisuuksien mukaan. Erilaisissa oppilaitoksissa olisi järjestettävä luentoja, jotta näistä valmistuvat henkilöt oppisivat suhtautumaan kuuroihin oikealla tavalla. Erittäin tärkeätä olisi saada kontakti kuulovikaisten lasten vanhempien kanssa, sillä loppujen lopuksi vanhemmat ovat avainasemassa. Kolmanneksi: mitä information tulisi sisältää? Tässä on ratkaistava kysymys, kenelle informatio on tarkoitet-

Jatk. siv. 16

Puheenjoht. Carl-Erik Martola
Hakamäki 4 F 81, Tapiola

Toiminnanjoht. ja rahastonhoitaja
Kauko Mäkelä
Lentäjänkatu 10, Naistenmatka
Postisiirtotili 6602

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 2 päivään mennessä os.: Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

Ensimmäiset MM-kisaehdokkaat

Suuri tavoite edessään aloittavat urheilijamme erikoisvalmennuksen seuraavia maailmankisoja vuonna 1965 ajatellen. Tämä tavoite on pääsy Suomen joukkueeseen ja mahdollisimman hyvä sijoitus itse kisoissa. Liiton valmennusvaliokunta on jo pitänyt kokouksensa ja asettanut alimmat tulosrajavaatimukset. Matka on kallis ja pitkä. Vain mahdollisuudet hyviin sijoituksiin omaavilla urheilijoilla on toiveita päästä unelmamatkalle mukaan. Vanhat tulokset eivät merkitse puntarissa mitään. Itse kilpailuissa punnitaan kuitenkin kunto ja taito vain viimeisten noteerausten mukaan.

Tämän tuntien ja tietäen on valmennusvaliokuntammekin asettanut tavoitteet korkealle ja pääsyvaatimukset kisoihin sen mukaisesti. Vaatimuksia tarkastellessa varmaan moni itsekseen ajattelee ja kysyy mistä saamme miehet matkaan. Totta on, että vain muutama edustusurheilijoistamme yltää tällä hetkellä vaadittuihin tuloksiin. Totta on myös, että on varsin todennäköistä, ettei vaadituilla tuloksillakaan seuraavissa kisoissa kultaa vuolla. Kehitys kulkee ja on varsinkin viime vuosien aikana kulkenut kuurojenkin kohdalla yleisurheilussa, josta nyt nimenomaan on puhe, eteenpäin. Valitettavasti näin ei asian laita ole ollut Suomessa. Järjestelmällinen valmennustoiminta on liitossamme ollut lapsen kengissä. Tämä tosiasia on meidän myönnettävä. Samanaikaisesti kun me olemme nukkuneet karhun unta on monessa muussa maassa, erikoisesti USA:ssa ja ns. itäblokin maissa ryhdytty toden teolla kohentamaan valmennustoimintaa. Olemme kylläkin komeasti voittaneet muut pohjoismaat ja mahdollisesti tuudittautuneet sellaiseen käsitykseen, että asiat ovat hyvin. Valitettavasti Ruotsi, Norja ja Tanska ovat myös kehnoissa kantimissa yleisurheilun kohdalla.

Allekirjoittanut on kuitenkin sitä mieltä, että nyt asetetut vaatimukset ovat monenkin urheilijamme kohdalla saavutettavissa. Tämä vaatii kuitenkin sitkeätä ja määrätietoista harjoittelua. Vain harjoittelu tekee mestareita ja vain mestareilla on kunnia edustaa maataan.

Valmennusvaliokunta ei tässä vaiheessa ole voinut nimetä yhtään yleisurheilun naispuolista ehdokasta. Valitamme sitä, mutta samalla pyydämme kysyä seuroilta mitä ne ovat tehneet naisurheilun eteenpäin viemiseksi. Nyt julkaistava ehdokaslista ei ole lopullinen. Ehdokkaita nimetään lisää mikäli saavutetut tulokset sitä edellyttävät. Samoin voidaan ehdokaslistalta poistaa urheilijoita mikäli nämä eivät osoita riittävää innostusta asiaan.

Koripalloilussa on ehdokkaat myös nimetty. Seuraavien mestaruuskilpailujen aikana voidaan tältäkin kohdin asiaa tarkastella ja tehdä mahdollisia muutoksia ja lisäyksiä.

Todettakoon lapuksi, että ovet ovat vielä avoinna kaikille liittomme urheilijoille USA:n joukkueeseen.

Oiva Virtanen

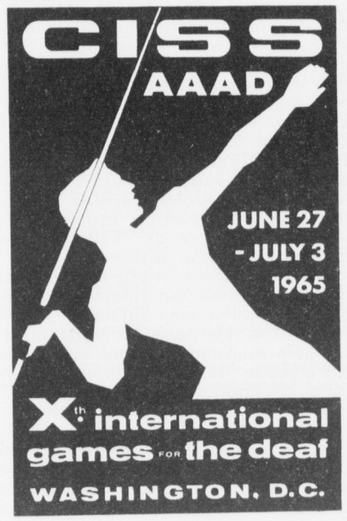

MARSSIKILPAILU

Yleisen kuntourheiluharrastuksen herättämiseksi on SKUL:n liittojohtokunta määrännyt toukokuun 3 päivän yleiseksi Kuurojen urheilupäiväksi. Pääohjelmana on 10 km marssi, johon osallistuvat kaikki paikkakunnalla asuvat kuurot. Paikallisseurat järjestävät marssin ja valitsevat sopivan reitin. Marssi, joka on samalla prosenttikilpailu eri paikkakuntien välillä, alkaa kaikkialla maassa klo 10 aamulla.

Kuurot marssikaa itsenne kuntoon!

SKUL:n liittojohtokunta

URHEILULIITTOMME UUTISIA

SKUL:n valmennusvaliokomitea oli 7. 1. 1964 kokouksessaan nimennyt MM-kisaehdokkaiksi seuraavasti: 400 ja 800 m Olli Lehti, 5000 ja 10.000 m Pauli Savolainen ja Kalevi Kuningas, 25.000 m Pauli Savolainen, seiväshyppy Teuvo Suutari, pituushyppy Tapio Laine ja Pertti Mikkola, kuulantyöntö Olavi Kaisanlahti, keihäänheitto Simo Kujala, kolmiloikka Voitto Heikkilä ja Paavo Saarikoski.

Kisamatkan kalleuden takia on tarkoituksen mukaista, että matkalle tullaan valitsemaan ainoastaan urheilijoita, joilla on mahdollisuudet sijoittua vähintään pistesijoille. Sitä varten valmennusvaliokunta oli asettanut seuraavat tulosrajavaatimukset joukkueeseen valitsemisen ehdoksi: 100 m 11,2, 200 m 23,2, 400 m 51,0, 800 m 1.58,0, 5000 m 15.10,0, 10.000 m 32.00,0, seiväshyppy 385, korkeushyppy 185, pituushyppy 670, kolmiloikka 14.50, kuula 14.20, kiekko 41.00 ja keihäs 60 m.

Ehdokkaaksi nimetyille tullaan järjestämään erikoisia valmennustilaisuuksia ja erikoisesti heille pyritään antamaan omalla paikkakunnallaan erikoisvalmennusta pätevien valmentajien avulla. Mikäli joku urheilija nimettyjen ulkopuolelta yltää hyviin tuloksiin ja osoittaa ilmeistä kehitystä, tullaan hänetkin ottamaan valmennusrenkaaseen. Huomautetaan, että ehdokkuus ei missään tapauksessa ole sama kuin joukkueeseen nimitys.

MM-kisaehdokkaiksi koripalloilijoiden kohdalla oli nimetty seuraavat pelaajat: Heikki Sandholm, Erkki Pajunen TKU, Erkki Blom, Raimo Sneck Herosta, Erkki Hummelin ja Pentti Johansson Jalosta, Jorma Ääri, Eino Ääri, Veikko Lampinen, Kalevi Immonen ja Keijo Frondelius Valppaasta. Heille tullaan pelin luonteenkin takia järjestämään valmennusleirejä mahdollisuuksien mukaan. Mikäli Oulussa mestaruuskilpailussa tässä mainitsemattomat pelaajat esittävät hyvää kuntoa, voidaan heidät ottaa erikoisvalmennukseen mukaan.

ERIKOISVALMENNUKSEEN Helsingissä on 8. 2. lähtien asetettu Olli Lehti Rolf Haikkolan alaisena ja Pertti Mikkola ja Tapio Laine pituushyppyvalmennukseen Koiviston alaisena. Valmennus tapahtuu kuulevien edustusurheilijoitten valmennusrenkaan kanssa.

AMPUJAT HUOM! Kuurojen ampumaseura järjestää helatorstaina 7. 5. klo 9 ampumakilpailun Tampereella (Aitovuori). Lajeina pienoiskivääri 50 m ja vapaakivääri 300 m. Ilmoittautumiset 30. 4. mennessä os: Matti Kattainen, Kaskikatu 14 Tampere. Illanvietto 6. 5. klo 19 Tampereen yhdistyksen huoneistossa.

KAUPIN HIIHDOSSA TAPAHTUNUTTA

Tampereen keskustasta kävelin kohti Kaupin hiihtomaastoa, joka sijaitsee monumentaalisen Tampereen keskussairaalan varjossa. Oli kirpeä pakkaspäivä ja saavuttuani perille en valtavan harrastajahiihtäjien paljouden seasta ollut löytää SKUL:n hiihtomestaruuskilpailujen osanottajia ja toimihenkilöitä. Lahdessa oli tilanne viime talvena aivan toinen, sillä mm. toimihenkilöille oli varattu lämmitetty lasikoppi, josta oli erinomainen näkyvyys maalipaikalle, joka myös oli rauhoitettu kilpailujen osanottajia varten.

No niin, kilpailut pidettiin joka tapauksessa vaikkakin ensimmäinen lähtö tapahtui 10 minuuttia myöhässä aikataulusta. Osanottajina 18 miestä ja 5 naista. Suureksi hämmästykseksi 9 seuraa ei ollut lähettänyt ainoatakaan osanottajaa, vaikka maamme on hiihdossa maailman parhaita. Nuorten sarjan osanottajia oli vain 2, mikä antaa erittäin huonon kuvan tämän hetken jälkikasvusta, jonka sentään tulisi olla pohjana vastaisille suomalaisten menestyksille kansainvälisillä laduilla.

1 km taipaleelle lähti ensimmäisenä esimerkillinen koripalloilija H. Sandholm, hänen jälkeensä neljäntenä E. Kolu ja kymmenentenä kuulu Kekälinen. Sitten alettiinkin odottaa hiihtäjiä palaaviksi. Hämmästykseksemme palasi ensimmäisenä hirmuisesti sauvoen maaliin Koulu, jolle kellot osoittivat aikaa 37.57. Hyvä aika, joka osoitti miehen olevan kunnossa. Sitten jäätiin jännityksellä odottamaan Kekälisen saapumista. 5 minuutin ero lähtöajoissa kului umpeen ja vasta seuraavan vajaan 2 minuutin kuluttua hiihti Kekälinen maaliin ajassa 39.42 ja näköjään selvästi uupuneena. Kekälinen valitti painonnostossa saatua selkävikaa ja painui kohti saunaa.

Ikämiessarjassa sai kuuluisa Lahden Leikas kovan kamppailun jälkeen tunnustaa paremmakseen Hantusen Jyväskylästä ja nuorten sarjan toinen osanottaja lupaava pituushyppääjä Tapio Laine hiihti maaliin toisena kuin verryttelylenkiltä tulleena.

Toisena kilpailupäivänä oli pakkanen jonkin verran hellittänyt otettaan ja niin lähtivät 20 km taipaleelle 9 miestä, kahden peruutettua osanottonsa. Kolua vaivasi arvonnassa epäonni, sillä häntä lähti 2 minuutin kuluttua ajamaan takaa Kekälinen. Tunnin ja neljänneksen kuluttua alettiin odottaa miehiä maaliin ja keskustelun laineet voittajasta kävivät korkeina. Sitten koitti hetki, jolloin Kolu ilmestyi yksinään näköpiiriin lähestyen maalia kovalla vauhdilla. Kellot näyttivät aikaa 1.23,15, minkä jälkeen Kekälisellä oli voittaakseen aikaa vajaa 2 minuuttia. Kun toinen minuutti oli kulumassa nähtiin Kekälisen nopein vedoin hiihtävän kohti maalia, jonka hän saavutti 6 sek. ennen ajan umpeutumista säilyttäen täten edelleen SKUL:n mestaruuden mainitulla matkalla. Ikämiesten mestari Hantunen oli yllättäen kolmas ennen Leikasta.

Naisten hiihdon paras oli Jyväskylän Liisa Särkijärvi, joka sulavalla tyylillä kiiti mestaruuteen, Helsingin Heron Lehtilän tullessa toiseksi samalla tavalla.

Joukkuehiihdon voitti Jyväskylän Jalo vieden lopullisesti omakseen Arvo Myllyojan muistopalkinnon.

Mestaruuskilpailuissa osoitetun kunnon perusteella valittiin Pohjoismaiden kuurojen hiihtomaaotteluun seuraavat edustajat, joiden menestymisen puolesta meidän jokaisen lienee syytä pitää peukaloa pystyssä: 3×10 km viesti Kekälinen, Kolu ja Hantunen. 30 km miehet samoin. 5 km naiset Särkijärvi ja Lehtilä.

Loppulauseena voidaan sanoa viimeisten mestaruuskilpailujen jättäneen toivomisen varaa, erityisesti nuorten kohdalla. Toivokaamme nuoria seuraavalla kerralla löytyvän paljon enemmän osoituksena siitä, että "Vielä elää Isäin henki".

Tulokset:

Yleinen 10 km: 1) Eino Kolu Jalo 37.57, 2) Reino Kekälinen Hero 39.42, 3) Pauli Johansson Jalo 40.16, 4) Matti Rantanen TKU 42.21, 5) Jorma Valli TKU 50.00, 6) Heikki Sandholm TKU 55.32, 7) Jarmo Järventausta TKU 58.29, 8) Olavi Hakanen TKU 60.23, 9) Erkki Paavola Häli 1.11,05.

Naisten 5 km: 1) Liisa Särkijärvi Jalo 20.18, 2) Kirsti Lehtilä Hero 20.30, 3) Leena-Liisa Timlin 23.32, 4) Eila Lehtinen Jalo 25.36, 5) Marjatta Hahmo TKU 26.22.

Yleinen 20 km: 1) Reino Kekälinen Hero 1.23,09, 2) Eino Kolu Jalo 1.23,15, 3) Paavo Hantunen Jalo 1.24,10, 4) Pauli Leikas LKU 1.25,01, 5) Pauli Johansson Jalo 1.30,44, 6) Jukka Suominen Valpas 1.40,20, 7) Erkki Paavola Häli 1.45,48, 8) Olavi Hakanen TKU 1.50,15.

Ikämiesten 10 km: 1) Paavo Hantunen Jalo 39.26, 2) Pauli Leikas TKU 39.36, 3) Reino Sandholm Jalo 42.16, 4) Toivo Ala-Kilponen TKU 46.18.

Nuorten 10 km: 1) Valpas 47.00, 2) Tapio Laine Hero 50.44.

Joukkuekilpailu (3 parhaan aika) 1) Jyväskylän Jalo 1.57,39, 2) Tampereen Kuurot Urheilijat 2.18,39.

K. M.

HEIKKI SANDHOLM Tampereen . . .

Tampereen Kuurojen Urheilijoita edustava kuurojen koripallomaajoukkueen monivuotinen kapteeni Heikki Sandholm valittiin Tampereen kaupunkijoukkueeseen koripalloilussa. Ottelussa, jossa Tampere voitti Porin, esitti Sandholm hyvää peliä ja mainittiin hänet lehdistössä parhaitten pelaajien joukkoon kuuluvaksi.

Viime vuosien aikana ei liittomme edustajia ole valittu näin vaativiin tehtäviin. Kannustakoon Heikki Sandholmin hyvät esitykset urheilussa muitakin urheilijoitamme yhä kovempaan harjoitukseen ja sitä tietä vaativiin edustustehtäviin myös kuulevien joukossa.

Ampumaseuran tiedotuksia

Suomen Kuurojen Ampumaseura on tätä nykyä rekisterivirastossa rekisteröitävänä. Välittömästi rekisteröinnin jälkeen jäsenille lähetetään tilillepanokortit, joilla he voivat suorittaa jäsenmaksunsa. Ampumayhdistysten keskuudessa vallitsevan tavan mukaan jäsenmaksut hoidetaan yleensä vuoden alkupuolella, koska liitolle ja piirille tulevat maksut on sääntöjen mukaisesti maksettava silloin.

KUL:lta saatujen alustavien tietojen mukaan kuurojen kansainvälisissä kisoissa Washingtonissa on ohjelmassa seuraavat ampumakilpailulajit: pienoiskivääri 3×40 laukausta ja pienoiskivääri makuulta 60 laukausta sekä vapaakivääri 3×20 laukausta ja vapaakivääri makuulta 60 laukausta.

Kukin maa saa lähettää korkeintaan 5 ampujaa, joista 3 on ennalta ilmoitettava joukkuekilpailua varten. Niille, jotka eivät tiedä, mitä esim. 3×20 tarkoittaa, selitetään, että sillä tarkoitetaan asentoja: seisoma-, polvi- ja makuuasennot; kustakin asennosta 20 laukausta. Lisäksi on vielä erikseen 60 laukauksen makuuasentokilpailut. Henkilökohtaisten tulosten lisäksi lasketaan kolmen ampujan tulokset yhteen joukkuetulokseksi, josta jaetaan palkintosijojakin.

Näissä kilpailuissa sovelletaan Kansainvälisen Ampumaliiton (ISU) sääntöjä, jonka mukaan ase ei saa painaa yli 8 kiloa, ja vapaakiväärissä patruuna on muuten vapaa paitsi, ettei kaliiperi saa ylittää 8 mm.

Aseostoista puheen ollen, kuten aikaisemmin oli ilmoitettu, itsekukin hankkii pienoiskiväärinsä, joita on kaikenhintaisia, halpoja ja kalliita. Sakon tarkkuuspienoiskivääri maksaa noin 200—300 mk, joka lienee käyttökelpoinen, ja on myös saatavana Valmetin valmistama "Suomen Leijona", muhkea kilpailupienoiskivääri, joka maksaa 605 mk. Jälkimmäisellä pärjännee paremmin vaativissa kilpailuissa.

Oli ollut puhetta vapaakiväärien yhteishankinnasta. Tehdyissä tiedusteluissa ilmeni, että vapaakivääreitä ei ole kauppojen hyllyistä saatavana ja Valmet on kuulemma lopettanut Suomen Leijona-vapaakiväärin valmistuksen. Käydyissä keskusteluissa selvisi, että erikoistilauksesta Sako kyllä tekee sen hintaan n. 1.500 mk/kpl, 10 kappaleen sarja alentaisi hintaa noin 1.100—1.200 markkaan, jonka lisäksi eräs kauppa lupasi antaa 15 %:n alennuksen 10 kappaleen erästä. Lisäksi sama kauppa suostuu osamaksuihin siten, että käsiraha on 1/3 ja loppuosa maksetaan 6 kk:n aikana.

Vapaakiväärin ostoon halukkaita pyydetään ottamaan yhteys sihteeriin, Seppo Ahjolinnaan, Siilitie 5 P 204, Helsinki — Herttoniemi. Myös muutkin kuin seuramme jäsenet voivat tulla mukaan tähän yhteishankintaan, jotta 10 kappaleen tai suurempi tilauserä saataisiin kokoon. Huomautetaan, että tätä nykyä tämä hankinta olisi kaikin puolin edullinen. Maahantuotavista ulkomaisista aseista ei ole saatu hintatietoja, mutta tuskinpa ne olisivat sen halvempi. Jotta tilaus olisi sitova, sen yhteydessä on maksettava käsirahana 1/3 aseen hinnasta, kuten asekauppa haluaa. Jotta ehdittäisiin päästä harjoittelemaan niillä aseilla vielä tämän vuoden aikana, odotan tilauksia toukokuun puoliväliin saakka.

Sihteeri

Kekälinen paras hiihtomaaottelussa

Suomen Kuurojen urheiluliitto oli lähettänyt joukkueensa Örnsköldsvik'iin Suomi—Norja—Ruotsi hiihtomaaotteluun 28. 2.—1. 3. ja Suomi voitti maaottelun tuoden kotiin Arvo Myllymäen muistopokaalin. Matkaselostukset seuraavassa numerossa.

Tulokset:

3×10 km viestinhiihto 1) Suomi (Paavo Hantunen, Reino Kekälinen, Eino Kolu) 1.37,35, 2) Ruotsi I (Torsten Hallgren, Lars-Gunnar Lundström, Evert Henriksson) 1.41,20, 3) Norja (Ole Sande, Björ Myran, Arne Karlsen) 1.44,09, 4) Ruotsi II 1.46,40.

Henkilökohtaiset parhaat ajat 10 km: 1) Reino Kekälinen Suomi 31.42, 2) Eino Kolu Suomi 31.51, 3) Arne Karlsen Norja 32.51, 4) Evert Henriksson Ruotsi 33.40, 5) Torsten Hallgren Ruotsi 33.57, 6) Paavo Hantunen Suomi 34.02, 7) Sven Bäckman Ruotsi 34.36, 8) Lars-Gunnar Lundström Ruotsi 34.43, 9) Sven-Erik Bohlin Ruotsi 34.52, 10) Björn Myran Norja 35.06, 11) Ole Sande Norja 36.48, 12) Johan Erik Silvervall Ruotsi 37.12.

Yleinen 30 km: 1) Reino Kekälinen Suomi 1.50,28, 2) Aarne Karlsen Norja 1.51,49, 3) Eino Kolu Suomi 1.56,09, 4) Torsten Hallgren Ruotsi 2.00,37, 5) Sven Bäckman Ruotsi 2.01,20, 6) Björn Myran Norja 2.02,13, 7) Ole Sande Norja 2.03,53, 8) Paavo Hantunen Suomi 2.04,06, 9) Evert Henriksson Ruotsi 2.06,46, 10) Sven-Erik Bohlin Ruotsi 2.10,15.

Naisten 5 km: 1) Kirsti Lehtilä Suomi 28.34, 2) Liisa Särkijärvi Suomi 28.43, 3) Gunilla Sandström Ruotsi 42.03.

Nuorten 10 km: 1) Lars-Gunnar Lundström Ruotsi 38.48, 2) Johan-Erik Silvervall Ruotsi 39.15, 3) Ove Zakrisson Ruotsi 42.50, 4) Sven-Åke Norberg Ruotsi 43.02, 5) Lennart Edvall Ruotsi 45.56.

MIKKELIN Kuurot Urheilijat r.y. järjesti jäsentenväliset hiihtokilpailut 1. 3. 1964.

Tulokset:

Miehet 10 km: 1) Aatos Penttinen 58.17, 2) Esko Kiviniitty 1.01.04, 3) Paavo Häkkinen 1.13.03.

Naiset 5 km: 1) Hilkka Haikonen 37.01, 2) Riitta Pärnänen 39.55.

Koululaisten sarja pojat 5 km: 1) Pekka Scharin 26.37, 2) Antti Hiekkanen 26.58, 3) Valto Virolainen 28.04, 4) Pauli Tirkkonen 28.14, 5) Aulis Hytönen 28.40. Reijo Kiiskinen hiihti harhaan.

Tytöt 3 km: 1) Anja-Riitta Liimatainen 16.52, 2) Laila Vuorenmaa 17.54. Raili Silvonen keskeytti suksirikon takia.

Jäsentenväliset sisähyppykilpailut 29. 2. 1964 kuurojenkoulussa.

1) Aatos Penttinen (132, 280, 819) 1499 pist., 2) Ossi Ottela (127, 272, 820) 1382 pist., 3) Pentti Turkki (122, 264, 771) 1239 pist.

Koululaisten sarja pojat: 1) Aulis Hytönen (127, 266, 781) 1319 pist., 2) Pekka Scharin (117, 267, 790) 1209 pist., 3) Reijo Kiiskinen (107, 266, 803) 1096 pist., 4) Pauli Tirkkonen (112, 256, 744) 1056 pist., 5) Antti Hiekkanen (107, 224, 694) 75 0pist., 6) Risto Rantanen (103, 218, 697) 720 pist., 7) Valto Virolainen (—, 197, 625) 320 pist.

Kuurojenkoulun yläluokkaoppilaat osallistuvat myös Mikkelin Kuurot Urheilijat -seuran järjestämiin jäsentenvälisiin kilpailuihin kohentaen urheilutasoansa.

TURUN VALPPAAN KANSALLISET VOIMISTELUKILPAILUT pidetään huhtikuun 19 p:nä klo 10 Turun Kuurojen talolla. Kilpailuohjelma lehtemme maaliskuun numerossa. Naisten ohjelmaan tullut pieni muutos: Neliottelu muutettu kolmiotteluksi, poistettu laji on hyppy. Ilmoittautumiset Valpas ry:n sihteerille os. Pauli Mikola, Turun Kuurojen yhdistys, Henrikinkatu 4 b, Turku.

Lauantaina 18. 4. **illanvietto** vaihtelevalla ohjelmalla Turun Kuurojen talolla alk. klo 19.

KYMINLAAKSON Kuurojen urheiluseura Tähden vuosikokous pidettiin Kotkassa Työväentalon kerhohuoneessa sunnuntaina 19 p:nä tammikuuta 1964. Kokouksen alkaessa oli läsnä 14 jäsentä ja 3 ei-jäsentä. Kokouksen avauksen suoritti edellisen vuoden puheenjohtaja Onni Karvonen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin herra Einari Lehtinen Turusta ja sihteeriksi rouva Sinikka Saarinen.

Esitettiin v:n 1963 toiminnasta kertomus, joka hyväksyttiin. Esitettiin tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto, jonka perusteella myönnettiin tilivelvollisille tili- ja vastuuvapaus vuoden 1963 tileistä.

Kuluvalle vuodelle seuran puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti uudelleen Onni Karvonen.

Johtokuntaan varsinaisiksi jäseniksi valittiin toimitetun lippuäänestyksen kautta Oiva Miettinen, Kalevi Saarinen, Otto Heiskanen, Unto Eloranta ja Pentti Niiranen sekä varajäseniksi Armas Kaipiainen ja Sinikka Saarinen.

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen liikemies Veikko Koisio ja Leo Mattila sekä varalle Toivo Kaukiainen.

Esitettiin kuluvan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio, joka hyväksyttiin sellaisena.

KILPAILUKUTSU

Lahden Kuurot Urheilijat r.y. järjestää SKUL:n

maastojuoksumestaruuskilpailut Lahdessa Salpausselän maastossa helatorstaina toukokuun 7 p:iä 1964 klo 12.

Sarjat:
Yleinen
Nuoret
Ikämiehet

Seurojen välinen joukkuekilpailu.

Kilpailumatkat kaikissa sarjoissa 5 km.

Joukkuekilpailuissa huomioidaan kunkin seuran kolmen parhaan miehen ajat sarjoista riippumatta.

Palkintoina kaikissa sarjoissa ja joukkuekilpailussa SKUL:n mestaruusmitalit I — II — III, sekä lisäksi kunniapalkintoja. Ilmoittautumiset on lähetettävä viimeistään 2. 5. 1964 mennessä os. Huvi Mattila Vuohtiankatu 26, Lahti 2.

Lahden Kuurot Urheilijat r.y.

Huvi Mattila, puheenjohtaja — Veikko Koskinen, sihteeri

Maastojuoksumestaruuskilpailujen yhteydessä järjestetään 6. 5. klo 19 **illanvietto** Maakuntatalossa Mariankatu 8 (Marian—Hämeenkadun kulma) käynti pihan puolelta.

Tervetuloa Lahteen!

VELLAS tiedottaa, että Suomen Kuurojen urheiluliiton pöytätennismestaruuskilpailut on siirretty yhteensattuman vuoksi huhtikuun 25—26 päiviksi 1964 SKUL:n luvalla, alkaen **lauantaina** klo 14 Vaasan Kuurojen yhdistyksen talolla Käsityöläisk. 6 Palosaari. Osanottoilmoitus lähetettävä viikko ennen kilpailua Erkki Tuliniemelle os. Bonäsintie 17 A Vetokannas.

Illanvietto pidetään samassa paikassa alkaen lauantaina klo 19.

Kilpailuterveisin

Heino Niemelä, puheenjohtaja — Erkki Tuliniemi, sihteeri

KILPAILUKUTSU

Kansalliset suunnistuskilpailut järjestetään Tervakosken lähistöllä toukokuun 24 päivänä.

Sarjat: M n. 8 km, M-III n. 4 km, N n. 3 km.

Kartta peruskartta mittakaavassa 1:30.000.

Kokoontuminen Hämeenlinnassa kuurojenyhdistyksen kerhotalossa Markkulantie 3 toukokuun 23 päivän iltana. Yhteismajoitus maalaistalossa järjestetään pyydettäessä.

Ilmoittautumiset on lähetettävä 17. 5. mennessä os: Hämeenlinnan Häli r.y. Lokero 62, Hämeenlinna.

Suunnistusterveisin

Hämeenlinnan Kuurojen Urheiluseura Häli r.y.

Suunnistajien ILLANVIETTO on Hämeenlinnassa kerhotalo Markkulassa lauantaina 23. 5. klo 19. Pirteä ohjelma. Suunnistajat ja muutkin mukaan.

OPETUSTA . . . *Jatk. siv. 12.*

tu. Radion ja television kyseessä ollen, lienee lähdettävä siitä, että ohjelma on osaksi kuuroista ja osaksi kuuroille. Ensinmainittu osa tähtää kuurojen tunnetuksi tekemiseen, jälkimmäinen kuuroille annettavaa opetusta ja viihdettä.

Kuurojen Päivän viettoa koskevan alustuksen esitti toiminnanjohtaja Väisälä tuoden esille uusia varteenotettavia ajatuksia ja näkökohtia. Alustusta seuranneessa keskustelussa totesi yli-insinööri Savisaari, että televisio on epäilemättä avainasemassa. Mikäli Tesvision ohjelmia voidaan jatkaa, nousee esiin kysymys ohjelmien täysipainoisuudesta. Tämä lienee ratkaistavissa vain palkkaamalla ammattimies ohjelmia järjestämään. Laadusta ei voida tinkiä.

Yhteenvetona keskustelusta voidaan sanoa: informaatiota tarvitaan. Mitä enemmän sitä voidaan järjestää, sitä parempi. Kuurojen Päivää varten olisi otettava yhteyksiä. Kenties olisikin järjestettävä kuurojen viikko. Joka tapauksessa asia on sellainen, että kaikkia mahdollisuuksia on käytettävä eikä mitään tilaisuutta saa lyödä laimin.

Shakkia

SHAKKIKILPAILUT

Kansalliset shakkikilpailut järjestetään Helsingissä Helsingin Kuurojenyhdistyksen huoneustossa Liisankatu 27 A 8 toukokuun 1—3 päivinä alkaen perjantaina 1. 5. klo 15. Kilpailuun voivat osallistua M-, I-, II-luokan pelaajat. Osanottomaksut ovat: M-lk 15:—, I-lk 10:—, II-lk 7:50. Ilmoittautumiset on lähetettävä huhtikuun 18 päivään mennessä. Jälki-ilmoittautumisesta kaksinkertainen maksu. Ilmoittautumiset os.: Aleks Savolainen, Vihdintie 9 A 14, Etelä-Haaga.

Hyvät palkinnot ovat tiedossa. Majoituksensa kukin hoitaa itse.

Kerhon illanvietto on lauantaina 2. 5. klo 19 HKY:ssä.

Runsasta osanottoa toivoen,
shakkiterveisin

Helsingin Kuurojen Yhdistyksen
Shakkikerho

Aleks. Savolainen puheenjohtaja — *Väinö Tolsa* sihteeri

Merkkipäiviä

80 VUOTTA täyttää rouva Sofia Helminen huhtikuun 7 päivänä Tampereella. Hän on syntynyt Alavudella ja käynyt Turun kuurojenkoulun, josta sai päästötodistuksen v. 1904. Tämän jälkeen hän kotonaan Alavudella vuoteen 1912, jolloin hän meni naimisiin jalkinetyöntekijä August Helmisen kanssa muuttaen Tampereelle asumaan. Avioliitosta syntyi 4 lasta, joista 3 on elossa. Nämä ovat perustaneet omat perheensä vanhimman (Rouva Liisa Helle) asuessa Tampereella. Kuurot tuntevat hänet siellä alttiina tulkkina ja kuurojen avustajana tarvittaessa. Pojista toinen asuu USA:ssa ja toinen opettajana Kymissä.

Rouva Helminen on kasvanut kuurossa perheessä, sillä molemmat vanhemmat olivat kuuroja, samoin veli ja sisar. Täten hän tuntee tarkoin kuuron ihmisen elämään liittyvät kysymykset ja vaikeudet. Tampereelle muutettuaan rouva Helminen liittyi välittömästi paikallisen kuurojenyhdistyksen jäseneksi ja on vuosien varrella toiminut monissa erilaisissa luottamustoimissa. Hän on mm. ollut yhdistyksen johtokunnan jäsenenä useiden vuosien aikana sekä myös Naiskerhon puheenjohtajana.

Rouva Sofia Helminen on myönteisen ja lähimmäisensä parasta aina ajattelevan luonteensa vuoksi kaikkien kuurojen pitämä. Kuurojen Lehti ja kuurot ystävät toivottavat sydämestään Onnea merkkipäivän viettäjälle, pitkän ja menestyksellisen elämäntyön suorittaneelle Sofia Helmiselle.

70 VUOTTA täyttää toukokuun 5 päivänä entinen kutoja *Elisa Vieno* ent. Hast Forssassa.

60 VUOTTA täyttää huhtikuun 27 päivänä lajittelija *Albin Hänninen* Suolahdessa.

60 VUOTTA täyttää huhtikuun 26 päivänä maanviljelijä L a u r i V e i k k o I i v a r i n e n Maaningalla. Hän on käynyt Kuopion kuurojenkoulun ja on vuodesta 1934 viljellyt sukunsa perintötilaa tehden tilan kovalla työllä entistä tuottavammaksi.

50-VUOTTA täyttää huhtikuun 28 päivänä T o i v o K u r v i n e n Helsingissä.

50 VUOTTA täyttää huhtikuun 16 päivänä neiti H e l v i L a u n o Vaasassa.

50 VUOTTA täyttää huhtikuun 22 päivänä Hämeenlinnassa J u h o L o p o n e n. Hän on syntynyt Metsäpirtissä, josta joutui v. 1944 lähtemään evakkotielle ja on tällä tiellä vieläkin. Juho on vuodesta 1945 asustanut Hämeenlinnassa tai kaupungin lähistöllä ansaiten elatuksensa milloin maa- tai tietyöläisenä, milloin lehdenmyyjänä. Pari vuotta sitten Juho menetti tapaturmaisesti oikean kätensä ja sai paikan Åvikissa, missä ei kuitenkaan itsenäisenä luonteena viihtynyt. Juho viettää merkkipäiväänsä 26. 4. Hämeenlinnassa kerhotalo Markkulassa ja odottaa kaikkia ystäviään ja tuttaviaan juhlimaan.

Kotimaasta

HELSINGIN KY:n ja Naiskerhon yhteisesti järjestämä Kalevala- ja kirjallisuusilta pidettiin vuoden ylimääräisenä päivänä omassa huoneistossa, joka sitä varten oli koristeltu kukin ja kirjoin. Kun oli käyty istumaan pöytien äärelle, alettiin juhla Sirkka Lillusen lausumalla Kalevala-aiheisella runolla ja Hilja Ahlbäck ja Leon Kaurela toivottivat yleisön tervetulleiksi illan istujaisiin.

Emil Mattila piti mielenkiintoisen esitelmän Suomen heimojen saapumisesta isäinsä maahan n. tuhat vuotta sitten, Mikael Agricolan toiminnasta suomalaisuuden puolesta ja Elias Lönnrotin Kalevala-runojen keruumatkoista j.n.e.

Kahvitauon jälkeen esitettiin pari elokuvaa muista maista Katri Pitkänen piti esitelmän Väinö Linnasta ja muista tunnetuista kirjailijoista. Hiljan esitelmöidessä vielä Elias Lönnrotista ja Leon Larin Paraskeesta päättyikin opettavainen ilta, johon kaikki näkyivät olevan tyytyväisiä.

T.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen — Helsingfors Dövas Förening r.y:n vuosikokouksessa helmikuun 1 p:nä 1964 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi edelleen Torsten Rikström.

Johtokuntaan kuuluvat Aura Ahlbäck varapuheenjohtajana, Leonid Kaurela sihteerinä ja kirjastonhoitajana, Aleksi Savolainen rahastonhoitajana, Sulo Ikola kerhomestarina, Kauko Laukkanen jäsenkirjurina ja Osmo Entelä.

Tilintarkastajiksi valittiin ekonomi E. Laamanen ja johtaja Paul Miettinen.

Viimevuotiselle johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus kuluneelta vuodelta.

Yhdistyksen alaosastot:

Naiskerhon puheenjohtaja Hilja Ahlbäck, siht. S. Hallapelto.

Nuortenkerhon puheenjohtaja Antti Ikola, siht. A. Kilpeläinen.

Shakkiseuran puheenjohtaja A. Savolainen, siht. V. Tolsa.

Bridgeseuran puheenjohtaja Paul Miettinen, siht. P. Laurila.

Yhdistyksen kirjeenvaihto sihteeriille os: Vegankatu 12 A 10, Helsinki, Hermanni.

SÄYNÄTSALON KUUROT ry:n

vuosikokous pidettiin Seurantalolla sunnuntaina tammik. 26 pnä klo 14. Edellisen vuoden puheenjoht. Paavo Hantunen avasi kokouksen, samalla kiitti Säynätsalon Kuurot r.y:n johtokuntaa ja jäseniä kuluneen vuoden toiminnasta.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Eero Ojala ja sihteerinä Risto Ojala.

Vuosikokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Yhdistyksen sihteerin lukema vuosikertomus hyväksyttiin kiitosmaininnalla, samoin tilikertomus jonka esitti vuosikokoukselle rahastonhoitaja Veikko Knaapi. Edelliselle johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

Alkaneelle toimintakaudelle valittiin puheenjohtajaksi yksimielisesti edelleen Paavo Hantunen ja varsinaiseksi jäseneksi johtokuntaan tulivat varapuheenjohtajaksi Eero Ojala, sihteeriksi Tertti Ojala, Kerttu Turkulainen, Antero Lehtola, varajäseniksi Liisa Särkijärvi ja rahastonhoitajaksi Veikko Knaapi. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Muisto Rajala ja Kaarlo Vesikukka varalle Jukka Auvinen. Järjestysmiehiksi Veikko Knaapi ja Antero Lehtola ja pääemännäksi rva Elsa Kallio. Suomen Kuurojen Liiton edustajakokoukseen valittiin Kerttu Turkulainen ja varalle Eero Ojala. Surdus Oy:n kokoukseen valittiin Eero Ojala.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 9 päivänä kuurojenkoulussa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Martti Pirskanen ja sihteerinä Aarne Holopainen. Edellisen vuoden toiminta- ja tilikertomus esitettiin ja hyväksyttiin. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Jussi Laaksonen ja johtokuntaan valittiin Martti Pirskanen, Anna-Liisa Peltonen, Aarne Holopainen ja Väinö Pelli, varajäseniksi Pekka Jokelainen ja Alina Sohlström. Tilintarkastajiksi valittiin johtaja Jouko Hartikainen ja opettaja Olavi Lehto. Emänniksi valittiin Anni Holopainen ja Elisa Väisänen. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Anna-Liisa Peltonen, varalle Jussi Laaksonen. Välittömästi vuosikokouksen jälkeen valittiin varapuheenjohtajaksi Anna-Liisa Peltonen, sihteeriksi Aarne Holopainen ja rahastonhoitajaksi Väinö Pelli.

LAHDEN Seudun Kuurot r.y:n Naiskerho piti vuosikokouksen tammikuun 26 päivänä Paavolan lastentalon kerhohuoneessa. Kokouksen avauksen jälkeen kunnioitettiin hetken hiljaisuudella edesmenneen kerhon perustajan Katri Lehtosen ja pitkäaikaisen jäsenen Hilja Lehtosen muistoa. Kerhon puheenjohtaja Lempi Isotupa lausui vielä heidän kunniakseen seuraavan runon:

Kun mä jättää saan taistojen,
tuskien maan
ja mun henkeni kiittäen rukoilee
vaan,
silloin Jeesuksen rakkaan nähdä
mä saan
siellä valojen palatsissa
Kotini kirkas taivaallinen
asumus valon ja pyhyyden
siellä ei tuskaa, ei kyyneltäkään,
kotini kirkas, kohta sun nään.
Silloin päättyvi taistelut
voitoksemme,
poissa on tuska ja kiusaus
sielustamme,
taivaan loistoa suurta me katselemme
siellä valojen palatsissa.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Terttu Olkkola ja sihteeriksi Nina Paajanen. Edellisen vuoden toiminta- ja tilikertomus hyväksyttiin muistutuksetta. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen rouva Lempi Isotupa. Johtokuntaan valittiin Tuovi Olkkonen varapuheenjohtajan, Nina Paajanen sihteerinä, Terttu Olkkola rahastonhoitajaksi, ja Ritva Kittelä jäsenkirjuriksi, sekä varajäseniksi Irja Remmi ja Vappu Nurminen. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Kosti Remmi ja Katri Järvinen. Ravintolan emännäksi tuli Sandra Auvinen. Suunniteltiin kerhon tämän vuoden toimintaa ja päätettiin mm. järjestää retki Nikkarilan talouskouluun Pieksämäelle, mikäli osanottajia ilmaantuu riittävä määrä.

Miten kuuro autoilija "valmennetaan" raittiuskilpaan?

Kuurojen Autojärjestön vuosikokouspäivän teemana, jonka aiheena on valtakunnallinen kampanja kaikkien liikealojen ja järjestöjen yhteisponnistukseen. Tunnuksena on "Terveiden Elämäntapojen Edistämiseksi". Lyhennyksenä TEE -merkkejä kiinnitettäisiin autojen takaikkunoihin raittiuden mainostamiseksi.

KA:n jäsenet kutsutaan täten järjestön sääntömääräiseen vuosikokoukseen, joka pidetään Seinäjoen Työväentalolla sunnuntaina huhtikuun 12 päivänä klo 10. Kaikki automiehet ja ei jäsenet tervetulleita.

Vuosikokousillallinen mielenkiintoisine opetusfilmeineen ja ohjelmineen on lauantaina huhtikuun 11 päivänä klo 19.30 ravintola EPO:ssa.

Osanotto yhteiseen illalliseen vuosikokouksen edellisenä päivänä maksaa 10 mk hengeltä. Jäsenet ja ystävät tervetulleita myös naisineen. Ilmoittautumiset pyydetään ystävällisesti lähettämään huhtikuun 8 päivään mennessä os. Paavo Saarikoski, Seinäjoki, Rajakatu 50.

KA:n johtokunta

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokous pidettiin tammikuun 19 päivänä Kuurojenkoulusa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Martti Pirskanen ja sihteeriksi Aarne Holopainen. Esitetyt toiminta- ja tilikertomus hyväksyttiin. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Väinö Pelli, johtokuntaan Martti Pirskanen varapuheenjohtajana, Aarne Holopainen sihteerinä, Ake Sohlström rahastonhoitajana ja Pekka Jokelainen jäsenmaksujen kantajana. Tilintarkastajiksi valittiin Erkki Väisänen ja Junssi Laaksonen. Emännäksi valittiin Alina Sohlström.

HELSINGIN Kuurojen urheiluseura "Hero" järjestää Vappujuhlan huhtikuun 30 p:nä 1964 klo 20 Helsingin Kuurojen yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27.

Hyvä ohjelma, tanssia ym.

Tervetuloa!

Turun Kuurojen Urheiluseura Valpas järjestää vapun vastaanottajaiset huhtikuun 30 p:nä klo 19 kuurojentalossa hauskalla ohjelmalla.

Tervetuloa.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y:n vuosikokous pidettiin helmikuun 2 pnä 1964. Saapuvilla oli 26 yhdistyksen jäsentä. Vuosikokouksen puh.joht. toimi rva Eeva Ratavaara ja siht. nti Eeva-Liisa Ratavaara. Luettiin toimintakertomus, joka hyväksyttiin, esitettiin tilinpäätös tilintarkastajien antamine lausuntoineen ja myönnettiin rahastonhoitajalle ja johtokunnalle tili- ja vastuuvapaus v:lta 1963. Valittiin puh.joht. edelleen rva Eeva Ratavaara, sekä johtokunta jonka kokoonpano on seuraava: varapuh.-joht. Yrjö Vasama, siht. Inkeri Koskinen, rah.hoit. Kaisu Korhonen, sekä jäsenkirj. Airi Peltola, varalla Pekka Sopanen ja Pauli Savolainen.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistys r.y:n vuosikokous pidettiin tammikuun 16 päivänä Kuurojentalossa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä ja sihteeriksi Raimo Kiili. Esitettiin edellisen vuoden toiminta- ja tilikertomus, jotka hyväksyttiin ja asianomaisille myönnettiin vastuuvapaus.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toini Hakonen ja johtokuntaan Pertti Pärnänen, Taimi Häyrinen, Pentti Turkki ja Hannu Suuronen, varalle Raimo Kiili ja Pentti Kakriainen. Tilintarkastajiksi valittiin tullivartija Pentti Himanen ja kapteeni Onni Lantta, varalle pastori Veikko Väätäinen. Yhdistyksen pääemäntänä toimii Paula Kakriainen.

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Taimi Häyrisen, sihteeriksi Pertti Pärnäsen ja rahastonhoitajaksi Pentti Turkin.

KOUVOLAN Kuurojen Yhdistyksen, Karjalan Kuurot ry:n vuosikokous pidettiin 16. 2. 1964 Kouvolan Keskuskansakoululla.

Kokouksen avauksen suoritti yhdistyksen puheenjohtaja Mikko Kokkola lausuen kaikki läsnäolijat tervetulleiksi.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Toivo Kaukiainen ja sihteeriksi Impi Kola. Kun vuosikokous oli todettu lailliseksi ja päätösvaltaiseksi esitti sihteeri edellisen vuoden toimintakertomuksen, joka hyväksyttiin. Rahastonhoitaja esitti tilikertomuksen edell. vuodelta ja tilintarkastajain lausunnon, jotka hyväksyttiin kiitosmaininnoin.

Äänten laskijoina toimi Heimo Tingander ja Rickhard Stenroos, pöytäkirjantarkastajina Otto Heiskanen ja R. Stenroos.

Puheenjohtajaksi kuluvalle vuodelle valittiin yksimielisesti edelleen Mikko Kokkola. Johtokuntaan valittiin Heimo Tingander, Rickhard Stenroos, I. Kola, Simo Paavilainen, varalle Mirjam Vesterinen ja Valto Vanhanen. Järjestysmiehiksi entiset, paitsi paikkakunnalta poismuuttaneen Toivo Iiholan tilalle Kauko Vanhanen. Tilintarkastajiksi valittiin Lea Tommiska ja Otto Heiskanen, varalle Eero Kossila ja Risto Kola. Edustajiksi Liiton vuosikokoukseen I. Kola, varalle Mikko Kokkola.

Kaikki vuosikokousasiat nuijittiin päätökseen yksimielisesti. Kokouksen lopuksi esittivät Kotkan ja Inkeroisten Kuurojen yhdistysten edustajat yhteistoimintaa Kouvolan yhdistyksen kanssa. Asiaan lähemmin kehittelemään valittiin kaksimiehinen toimikunta, jolle annettiin valtuudet neuvotteluun Kotkan ja Inkeroisten yhdistysten valtuutettujen kanssa.

Puheenjohtaja kiitti kokouksen puheenjohtajaa hyvästä kokouksen johtamisesta ja joustavasta asioiden käsittelystä ja kokous päättyi yleiseen kahvin juontiin.

Johtokunta kokoontui välittömästi vuosikokouksen päätyttyä ja valitsi yhdistyksen sihteeriksi Impi Kolan ja rahastonhoitajaksi Arvi Kolan. Johtokunta kehoitti kaikkia arpojen myyjiä työskentelemään tarmokkaasti, että saataisiin saamamme Suurarpa osuutemme loppuunmyydyksi. I. K.

Kokouksia

HELSINGISSÄ järjestetään kirkkopäivät huhtikuun 25—26 päivinä alkaen lauantaina klo 19 kuurojenyhdistyksen huoneustossa Liisankatu 27 A. Useita kuuroja ja kuulevia puhujia.

VAASAN Kuurojen Nuorten Kerho järjestää äitienpäiväjuhlan sunnuntaina toukokuun 10 päivänä 1964 klo 14. Kuurot äidit ovat sydämellisesti tervetulleita.

KUOPION Kuurojen yhdistys järjestää kirkkopäivät Kuurojen koulussa huhtikuun 18—19 päivinä. Puhujiksi tulevat pastori Veikko Väätäinen ja paikkakunnan papistoa.

KAINUUN Kuurot r.y:n yleinen kokous pidetään Kajaanissa Työkeskus Kainulassa Ämmäkoskenkatu 2 huhtikuun 5 p:nä klo 12. Puheenjohtaja Leo Heikkinen selostaa Suomen Kuurojen Liiton vuosikokousta.

Suomen Kuurojen Liiton *äitien virkistysleiri* pidetään tulevana kesänä kesä-heinäkuun vaihteessa Porin seurakunnan kesäkodissa Reposaaren Junnilassa. Lähempiä tietoja toukokuun Kuurojen Lehdessä.

Toimikunta

JYVÄSKYLÄN Kuurot järjestää tilaisuuden Seurakuntatalolla 12. 4. -64 klo 14. jossa rva Kaisu Korhonen selostaa Vaasassa pidettyä Liiton vuosikokousta. Sen jälkeen välittömästi yleinen kokous.

OULUN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät ovat toukokuun 23—24 päivinä yhdistyksen talossa Koskikatu 19 a. Herrat Rurik Pitkänen ja Matti Kattainen on kutsuttu puhujaksi.

KOUVOLAN Kuurojen Yhdistys, Karjalan Kuurot ry järjestää ESITELMÄPÄIVÄT Kouvolan Keskuskansakoululla huhtikuun 11—12 p:nä. Lauantaina alkaa tilaisuus klo 18 ja sunnuntaina klo 12. Esitelmöitsijäksi on lupautunut paikkakunnan lääkäri, hänen estyneenä ollessaan terveyssisar. Useita muita puhujia ja hauskaa ohjelmaa on luvassa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Jatkuu takakannessa

†

Rakas sisaremme ja tätimme

Edla Maria Manninen

* 10. 10. 1877
† 18. 2. 1964

Kaipauksella muistaen

sisaret ja veli perheineen

Sammui loiste silmien valon,
taukosi sykintä sydämen jalon,
kirposi käsi auttava, antava.

Olit kuin Äiti meille, kiitos kaikesta.

Anna-Liisa, Aino, Aira ja Matti

Jäsenyhdistysten ja niiden toimihenkilöiden osoitteita:

Forssa: Pj. Anna Lilja, Et. puistok. 24, Forssa. Siht. Vilho Jalava, Härkälä, Somero. Rahastonh. Elisa Vieno Forssa Oy:n Vanhainkoti.

Haapajärvi: Pj. Edvin Kauppinen, Lohva, Pyhäsalmi. Siht. Hannes Tuomaala, Kp. 2 Haapajärvi. Rahastonh. Toivo Ring, Lestijärvi kk.

Heffata: Yhd:n talo Vammala as. Härmänkatu. Pj. Tauno Kuutti, Sammaljoki. Siht. Anneli Kuutti, Sammaljoki. Rahastonh. Tapio Tirkkonen, Karkku as.

Helsinki: Osakehuoneisto Liisank. 27 A 8. Pj. Torsten Rikström, Limingantie 44 B 7 Helsinki. Siht. Leonid Kaurela, Vegankatu 12 A 10. Rahastonh. Aleksi Savolainen, Vihdintie 9 A 14, Et.-Haaga.

Hämeenkyrö: Pj. ja siht. Ester Koskinen, Ikaalinen. Rahastonh. Fanni Hietaniemi, Hämeenkyrö 2.

Hämeenlinna: Oma talo, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Pj. ja rahastonh. Jarmo Narmala, Lokero 62, Hämeenlinna. Sihteeri Eeva-Liisa Viitasaari, Kaurialankatu 5, Hämeenlinna.

Iisalmi: Pj. Veikko Lämsä, Makkaralahti, Iisalmi. Siht. Tyyne Väätäinen, Karjalankatu 26, Iisalmi. Rahastonh. Hellin Keinänen, Makkaralahti, Iisalmi.

Imatra: Pj. Antti Jäkälä, Lasola, Lappeenranta. Siht. ja rahastonh. Eino Kalpio, Kaiturinpää.

Joensuu: Pj. Hilkka Simonen, Papink. 18, Joensuu. Siht. Maire Lavikainen, Kangaskuja 3, Joensuu. Rahastonh. Tauno Simonen, Papink. 18, Joensuu.

Jyväskylä: Pj. Eva Ratavaara, M. Canthink. 16 A 13, Jyväskylä. Siht. Inkeri Koskinen, Tölkä, Vaajakoski. Rahastonh. Kaisu Korhonen, Keljonkangas.

Kainuu: Pj. ja rahastonh. Leo Heikkinen, Kauppakatu 44 C 26, Kajaani. Siht. Toivo Heikkinen, Jokikylä, Tapanivaara.

Karjala: Pj. Mikko Kokkola, Oravala, Voikka. Siht. Impi Kola, Veturimiehentie 15, Kouvola. Rahastonh. Arvi Kola, Veturimiehentie 15, Kouvola.

Kemi: Pj. Martti Hedman, Loue. Siht. Eila Sitkiä, Koivuharjunkatu 27, Kemi. Rahastonh. Taimi Moisala, Aunuksentie 6, Veitsiluoto.

Kerava: Pj. Hilma Ojala, Helsingintie 2, Kerava. Siht. Liisi Rannikko, Rusutjärvi. Rahastonh. Erkki Haapanen, Maalarintie 5, Kerava.

Kokkola: Pj. Helle Hanhikoski, Mariank. 36 B 11, Kokkola. Siht. Rauha Harju, Ruotsalo, Kälviä. Rahastonh. Urpo Rauma, Mariank. 36 B 12, Kokkola.

Kotka: Pj. Otto Heiskanen, Koppelontie 7 B, Korela. Siht. Sinikka Saarinen, Kotkantie 3, Kotka. Rahastonh. Toivo Kaukiainen, Myllykylä, Hamina.

Kuopio: Pj. Jussi Laaksonen, Raviradantie 8 A 5, Kuopio. Siht. Aarne Holopainen, Niiralank. 10 F 22, Kuopio. Rahastonh. Väinö Pelli, Puistok. 2 A 7, Kuopio.

Kymenlaakso: Pj. ja rahastonh. Unto Eloranta, Ylänummi, Tavastila. Siht. Heta Kossila, Löytty, Koria.

Lahti: Pj. ja rahastonh. Kosti Remmi, Savonk. 1. B 10, Lahti. Siht. Aino Koskinen, Närek. 31, Lahti..

Lappeenranta: Pj. Nikolai Stefanov, Ainonk. 23, Lappeenranta. Siht. Tapio Kaarniemi, Otavank. 19, Kaukas. Rahastonh. Seppo Tynkkynen, Yhdysk. 6 as 12, Lappeenranta.

Lieksa: Pj. Viljo Lackman, Koriseva 5, Lieksa. Siht. Martti Lampen, Kangasvaara, Vuonisjärvi. Rahastonh. Aino Honkanen, Surpeentie, Lieksa.

Länsi-Uusimaa: Pj. Herman Vikberg, Högbacka, Ekenäs. Siht. Rainer Helander, Östergårdsg. 40, Hangö. Rahastonh. J. Saarinen, Korkeavuorenk. 12, Hanko.

Mikkeli: Oma talo, Akkavuorenk. 5. Pj. Toini Hakonen, Vuorenmaa, Kalvitsa. Siht. Pertti Pärnänen, Rakentajantie 28, Karikko. Rahastonh. Pentti Turkki, Akkavuorenkatu 5.

Oulu: Oma talo, Koskitie 19 A, Tuira. Pj. Boris Ström, Lassintie 36, Tuira. Siht. Mirja Korhonen, Karjaporttitie 36, Karjasilta. Rahastonh. Onni Knuutinen, Keinupuisto 1, Oulu.

Pietarsaari: Pj. Anton Hellöre, Vestanlidvägen 8, Jakobstad. Siht. Aili Lindberg, Genvägen 2 B, Jakobstad. Rahastonh. Paul Lindberg, Genvägen 2 B, Jakobstad.

Pori: Oma talo, Tuomarinkatu 16, Pori. Pj. Martti Lankonen, Presidentinpuistok. 30 B 14, Pori. Siht. Rauha Eliasson, Kiertok. 12 A 28, Pori. Rahastonh. Anna Ahola, Samulintie 6, Pori 2.

Rauma: Pj. Hannes Tikkanen, Saaristok. 9 B, Rauma. Siht. Anneli Siikanen, Valtak. 3 C 4, Rauma. Rahastonh. Katri Iso-Ettala, Kodisjoki.

Riihimäki: Pj. Martti Salli, Nummenpää, Riihimäki. Siht. Sulo Tihula, Vuorikatu 22, Riihimäki. Rahastonh. Veikko Hämäläinen, Lapink. 12 A, Riihimäki.

Rovaniemi: Pj. Aarno Oinas, Savukoski. Siht. Rahastonh. Pentti Inkerö, Evakkotie 4, Rovaniemi.

Salo: Pj. ja siht. Impi Hakala, Varssillank. 6, Salo. Rahastonh. Sulo Rannikko, Inkere, Salo.

Savonlinna: Pj. Torsti Berg, Ratila, Uukuniemi. Siht. ja rahastonh. Kaarina Muhonen, Muhola, Savonlinna.

Seinäjoki: Pj. Antti Härmä, Puskantie 7 B, Seinäjoki. Siht. Aino Viitala, Ala-Viitala, Seinäjoki. Rahastonh. Esko Homi, Impivaara, Seinäjoki.

Säynätsalo: Pj. Paavo Hantunen, Helylä, Säynätsalo. Siht. Terttu Ojala, Kinkomaa. Rahastonh. Veikko Knaapi, Harjula, Säynätsalo.

Tampere: Oma osakehuoneisto, Satamakatu 1 B 2, Tampere. Pj. Matti Kattainen, Kaskitie 14 M, Kaleva. Siht. Marja-Liisa Sandberg, Rautatienk. 4 B 23, Tampere. Rahastonh. Aino Ala-Kilponen, Tampere.

Turku: Oma talo, Henrikink. 4 b, Turku 2. Pj. Urho Lehtimäki, It.Rantak. 40 A 18, Turku 5. Siht. Erkki Yli-Petäys, Kivikartiontie 5 D 109, Turku 16. Rahastonh. Tauno Väisänen, Käpytie 2 E 139, Turku 5.

Vaasa: Oma talo, Käsityöläisk. 6, Palosaari. Pj. Erkki Tuliniemi, Bonäsintie 17 A, Vetokannas. Siht. Eila Tuliniemi, Bonäsintie 17 A, Vetokannas. Rahastonh. Teuvo Taimisto, Käsityöläisk. 6, Palosaari.

Vakka-Suomi: Pj. Paavo Niinikangas, Piuha. Siht. Lempi Niinikangas, Piuha. Rahastonh. Yrjö Forss, Nopperla, Lokalahti.

Varkaus: Pj. Toivo Sivula, Linjurinkatu 3, Varkaus. Siht. Eukari Happonen, Puurtila 14 Kp., Varkaus. Rahastonh. Eero Parviainen, Puurtila 14 Kp., Varkaus.

Äänekoski: Pj. Albin Hänninen, Nakertaja, Suolahti. Siht. Helena Piilola, Katajapolku 36, Äänekoski. Rahastonh. Ilmari Kivistö, Nakertaja, Suolahti.

KUUROMYKKÄIN AMMATTIKOULUUN

otetaan uusia mies- ja naisoppilaita ensi syyskuun 1 päivänä.

Varattomat ja vähävaraiset oppilaat voivat saada ammattikoulutuksensa invalidihuoltolain nojalla invalidihuoltona. Niihin etuihin, joita nämä oppilaat nauttivat, kuuluu täysihoito, viikkoraha ja matkakulujen korvaus.

Hakemukseen tulee liittää papintodistus, invalidihuoltolomakkeelle n:o 2 laadittu lääkärinlausunto, oikeaksi todistettu jäljennös kuurojenkoulun päästötodistuksesta, vanhempain tai holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen, sekä ilmoitus siitä, mille ammattialalle hakija mieluimmin haluaisi päästä. Lisäksi tulee hakijan tai hänen kotikuntansa sosiaalilautakunnan lähettää invalidihuoltolomakkeelle n:o 3 laadittu sosiaalilautakunnan lausunto, jonka kuuromykkäin ammattikoulu tarvitsee hakiessaan oppilailleen koulutuksen invalidihuoltona sosiaaliministeriöltä.

Kuurojenkoulun jo päättänyt lähettäkööt hakemuksensa ensi toukokuun ja tänä keväänä koulun päättänyt kesäkuun loppuun mennessä allekirjoittaneelle osoitteella Tornik. 1 A 5, Turku.

Kouluun hyväksytyille lähetetään kirjallinen kutsu.

Turussa huhtikuun 1 päivänä 1964.

Heikki Mylläri
rehtori

VAASAN Kuurojen Nuorten Kerho järjestää äitienpäiväjuhlan sunnuntaina toukokuun 10 päivänä 1964 klo 14. Kuurot äidit ovat sydämellisesti tervetulleita.

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen järjestämä illanvietto on Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa lauantaina 18 p:nä huhtikuuta 1964 klo 18. Tilaisuudessa on hyviä arpavoittoja ja herra Toivo Kaukiainen selostaa Vaasassa 22. 3. -64 pidetyn SKL:n vuosi- ja edustajainkokouksen kuulumisia.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistys järjestää hauskat vapun vastaanottajaiset omassa talossa Suonionkatu 13 huhtikuun 30 päivänä klo 20. Tervetuloa — hyvä ohjelma ja ravintola.

TAMPEREEN Kuurojen yhdistys järjestää hauskat vapun vastaanottajaiset huhtikuun 30 päivänä klo 19 yhdistyksen huoneustossa Satamakatu 1 B 2. Hauskaa ja monipuolista ohjelmaa.

HELSINGIN Kuurojen yhdistys järjestää illanvieton palapeliohjelmalla kesäkodin hyväksi 18. 4. klo 19,30 yhdistyksen huoneustossa Liisankatu 27 A 8. — Maaseutulaiset, lyökää kaksi kärpästä yhdellä iskulla saapumalla tähän illanviettoon ja Työtehon suurnäyttelyyn, joka pidetään Messuhallissa huhtikuun 17—26 päivinä. Näyttelyyn matkustavat saavat 50 % alennuksen rautatielipuista.

KARJALAN HEIMOJUHLA järjestetään huhtikuun 18—19 päivinä Mikkelissä Kuurojenkoulussa, alkaen lauantaina klo 18 ja jatkuen sunnuntaina klo 12. Monipuolinen ohjelma ja hyvät puhujat tiedossa. — Tervetuloa Karjalan heimojuhlille Karjalan muistoa verestämään.

Mikkelin Kuurojen Yhdistys r.y.

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään huhtikuun 18 päivänä klo 18 Inkeroisissa Sippolan Säästöpankin kokoushuoneessa.

Kuulovammaisten lasten Vanhempain Liiton

VUOSIKOKOUS

pidetään sunnuntaina, 19. 4. 1964 klo 14 Tampereella, Tampereen Kuurojen Yhdistyksen huoneustossa Satamak. 1. B. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä mahd. Liiton toimintaa koskevia aloitteita. Last.tarh.op. Mirja Mikkonen kertoo: Kirjeenvaihtajan näkökulmasta. Kuulovammaisten lasten vanhemmat joukolla suunnittelemaan toimintaamme lastemme parhaaksi.

Tervetuloa.

Johtokunta

PAPERISAMPO OY:n

varsinainen yhtiökokous on huhtikuun 19 päivänä 1964 klo 13 Hämeenlinnassa yhtiön toimitalossa Markkulantie 3.

Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 9 §:ssä mainitut asiat.

Johtokunta

Helsinki 1964 — Oy Surdus Ab